

بخش چهارم مجموعه مقررات ارزی: تسهیلات ارزی و ضمانتنامه های ارزی
بخش چهارم مجموعه مقررات ارزی: تسهیلات ارزی و ضمانتنامه های ارزی مصوب
۱۴۰۱/۰۵/۱۰ بانک مرکزی

شناسنامه بخش چهارم مجموعه مقررات ارزی: تسهیلات ارزی و ضمانتنامه های
ارزی

شماره ابلاغ: ۱۱۷۱۳۲/۰۱

تاریخ ابلاغ: ۱۴۰۱/۰۵/۱۰

مرجع تصویب: بانک مرکزی

تاریخ تصویب: ۱۴۰۱/۰۵/۱۰

بیشتر بخوانید:

مجموعه مقررات مرتبط با بخش چهارم مجموعه مقررات ارزی: تسهیلات ارزی و

ضمانتنامه های ارزی (مقررات ارزی)

مجموعه مقررات بانکداری

مجموعه مقررات مرتبط با مقررات صادرات و واردات

نظریات مشورتی مرتبط با موضوعات بانکی

آرای وحدت رویه قضایی مرتبط با موضوعات بانکی

آرای دیوان عدالت اداری مرتبط با موضوعات بانکی

متن بخش چهارم مجموعه مقررات ارزی: تسهیلات ارزی و ضمانتنامه های ارزی

الف) تسهیلات بابت واردات (کالا خدمت) از محل منابع مؤسسه

اعتباری اعطای تسهیلات ارزی توسط مؤسسات اعتباری مجاز به واردکنندگان
واحدهای تولیدی یا مجریان طرح های تولیدی با اولویت طرح های نیمه تمام که
حسب تأیید اداره تأمین اعتبارات ارزی این بانک، از سایر تسهیلات مالی خارجی
جهت تأمین مالی طرح مورد نظر استفاده ننموده باشند، بابت واردات کالا و خدمت در
قالب اعتبار اسنادی/برات اسنادی/حواله ارزی در وجه ذی نفع با رعایت سایر ضوابط و
مجموعه مقررات ارزی در چارچوب مفاد این قسمت و در قالب یکی از عقود قانون
عملیات بانکی بدون ربا، با شرایط زیر امکانپذیر خواهد بود.

1) دوره تأمین مالی و موارد استفاده تسهیلات

1-1) دو ساله: برای واردات مواد اولیه و مصرفی مرتبط با تولید با اخذ تأییدیه از
وزارتخانه ذیربط.

2) 1-8 ساله: برای واردات ماشین آلات تولیدی و خدمات مربوطه یا تکمیل طرح
های نیمه تمام تولیدی و با اخذ تأییدیه از وزارتخانه ذیربط.

2) مدت دوره تأمین مالی

1-2) حداکثر مدت دوره تأمین مالی (مجموع دوره های استفاده، تنفس و بازپرداخت)

تسهیلات اعطایی مربوط به بند (۱-۱)، دو ساله خواهد بود که حداکثر شش ماه آن
برای دوره استفاده و زمان باقیمانده تا پایان دوره تأمین مالی برای دوره های تنفس و
بازپرداخت منظور می گردد به نحوی که مجموع دوره های مذکور (استفاده، تنفس و
بازپرداخت) از دو سال تجاوز ننماید.

2-2) حداکثر مدت دوره تأمین مالی (مجموع دوره های استفاده، تنفس و بازپرداخت)

تسهیلات اعطایی مربوط به بند (۲-۱)، هشت ساله خواهد بود که حداکثر دو سال
آن برای دوره استفاده و زمان باقیمانده تا پایان دوره تأمین مالی برای دوره های تنفس
و بازپرداخت منظور می گردد به نحوی که مجموع دوره های مذکور (استفاده، تنفس
و بازپرداخت) از هشت سال تجاوز ننماید.

(3-2) ملاک شروع دوره استفاده از تسهیلات، تاریخ اولین گشایش اعتبار اسنادی و یا ثبت برات اسنادی و یا انجام حواله ارزی می باشد.

(4-2) تمدید دوره استفاده پیش از استفاده کامل از تسهیلات، حداکثر در طول دوره تأمین مالی مربوطه و به طور متناسب کاهش دوره های تنفس و بازپرداخت (با ملحوظ داشتن دوره تأمین مالی)، بنابر تشخیص مؤسسه اعتباری ذیربط با رعایت مقررات جاری امکانپذیر می باشد.

(3) سقف تسهیلات

اعطای تسهیلات به استناد ارزیابی مؤسسه اعتباری از متقاضی، حداکثر تا سقف معادل پنجم میلیون یورو برای هر شخص حقیقی و معادل بیست میلیون یورو برای هر شخص حقوقی اعم از خصوصی یا دولتی و سایر امکانپذیر است. اعطای تسهیلات بیش از این مبلغ منوط به اخذ مجوز از بانک مرکزی خواهد بود.

تبصره ۱: رعایت ضوابط و مقررات و دستورالعمل های صادره توسط ادارات ذیربط این بانک در زمینه اعطای تسهیلات و بررسی وضعیت مالی و اعتباری متقاضی و سقف تسهیلات اعتباری الزامی است.

تبصره ۲: اعطای تسهیلات ارزی به شرکت ها و مؤسسات دولتی منوط به اخذ مجوز موضوع ماده (22) قانون عملیات بانکی بدون ربا از اداره اعتبارات این بانک می باشد.

تبصره ۳: مؤسسات اعتباری مکلف هستند ضمن رعایت سقف اعطای تسهیلات، اطلاعات مربوطه از جمله تسهیلات مصوب، پرداختی، اقساط تسویه شده و اقساط تسویه نشده را به تفکیک هر یک از تسهیلات گیرندگان با هماهنگی اداره آمار و تعهدات ارزی این بانک در سامانه مربوطه ثبت نمایند.

(4) محل تأمین و اعطاء تسهیلات

(1-4) سپرده های ارزی نزد مؤسسات اعتباری (به غیر از منابع سپرده گذاری شده توسط صندوق توسعه ملی و یا سایر منابع سپرده گذاری شده تحت ضوابط خاص). تبصره: چنانچه منابع سپرده گذاری شده، تحت ضوابط و مقررات خاصی صورت پذیرفته باشد، شرایط و ضوابط مربوطه ملاک عمل جهت اعطای تسهیلات، خواهد بود.

(2-4) ذخایر ارزی مؤسسات اعتباری.

(3-4) منابع ارزی مؤسسات اعتباری نزد بانکهای خارجی، شعب خارج از کشور و کارگزاران مؤسسات اعتباری.

بیشتر بخوانید:

مجموعه مقررات مرتبط با بخش چهارم مجموعه مقررات ارزی: تسهیلات ارزی و

ضمانتنامه های ارزی (مقررات ارزی)

مجموعه مقررات بانکداری

مجموعه مقررات مرتبط با مقررات صادرات و واردات

نظریات مشورتی مرتبط با موضوعات بانکی

آرای وحدت رویه قضایی مرتبط با موضوعات بانکی

آرای دیوان عدالت اداری مرتبط با موضوعات بانکی

(5) نرخ سود تسهیلات

نرخ سود مورد انتظار جهت اعطای تسهیلات، به تشخیص مؤسسات اعتباری ذیربط با توجه به نوع ارز و وضعیت مالی و اعتباری متقاضی و ملحوظ نمودن سایر ضوابط تعیین می گردد.

(6) هزینه تعهد (Commitment Fee)

تا ۰/۲ درصد در سال براساس مانده استفاده نشده تسهیلات از روز تصویب تسهیلات تا روز استفاده کامل از تسهیلات.

(7) نرخ وجه التزام تأخیر تأدیه دین

نرخ وجه التزام تأخیر تأدیه دین می بایست در چارچوب دستورالعملهای صادره توسط ادارات ذیربط این بانک تعیین و به صورت شرط ضمن عقد در قرارداد، درج و به تأیید و امضای متقاضی برسد.

(8) انعقاد قرارداد تأمین مالی و دریافت وثایق

قراردادهای اعطای تسهیلات به ارز منعقد می گردند و استفاده کنندگان از تسهیلات متعهد به بازپرداخت عین ارز در سررسیدهای مربوطه خواهند بود. تبدیل به ریال تسهیلات اعطایی امکانپذیر نبوده و اخذ وثایق، متناسب با کل مبلغ تسهیلات به اضافه سود و هزینه های ارزی مربوطه توسط مؤسسات اعتباری اعطاء کننده تسهیلات دریافت خواهد شد.

(9) ارزیابی و تصمیم گیری

مؤسسات اعتباری ذیربط می بایست بنا به درخواست متقاضی جهت استفاده از تسهیلات ارزی، پس از بررسی و ارزیابی گزارش توجیه فنی، مالی، اقتصادی و زیست محیطی طرح، نسبت به تعیین مبلغ و شرایط تسهیلات اعطایی در چارچوب مفاد این دستورالعمل اقدام نماید.

(10) سقف پرداخت حواله ارزی

پرداخت به روش حواله ارزی، حداکثر در سقف مبلغ مندرج در بخش اول مجموعه مقررات ارزی (واردات کالا خدمت) امکانپذیر خواهد بود.

(11) هرگونه تغییر، اصلاح یا مغایرت اسناد مرتبط با ابزارهای پرداخت (اعم از اعتبار

اسنادی، برات اسنادی و یا حواله ارزی) با رعایت مفاد این دستورالعمل، تابع ضوابط مقرر در بخش اول مجموعه مقررات ارزی (واردات کالا خدمت) خواهد بود.

(12) اعطای تسهیلات بابت واردات کالا و خدمت به مقصد مناطق آزاد تجاری صنعتی و ویژه اقتصادی در چارچوب مفاد این قسمت و صرفاً از محل منابع ارزی جمع آوری شده در مناطق مزبور امکان پذیر می باشد.

ب) تسهیلات برای واردات (کالا خدمت) از محل حساب ذخیره ارزی*

*وفق بند د ماده ۸۵ [قانون برنامه پنج ساله](#)، ایفاء باقیمانده تعهدات حساب ذخیره ارزی به بخش های غیر دولتی، خصوصی و تعاونی بر عهده همین حساب است و ایجاد هرگونه تعهد جدید ممنوع است. بیشتر بخوانید:

[مجموعه مقررات مرتبط با بخش چهارم مجموعه مقررات ارزی: تسهیلات ارزی و](#)

[ضمانتنامه های ارزی \(مقررات ارزی\)](#)

[مجموعه مقررات بانکداری](#)

[مجموعه مقررات مرتبط با مقررات صادرات و واردات](#)

[نظریات مشورتی مرتبط با موضوعات بانکی](#)

[آرای وحدت رویه قضایی مرتبط با موضوعات بانکی](#)

[آرای دیوان عدالت اداری مرتبط با موضوعات بانکی](#)

در اجرای قوانین برنامه های توسعه کشور، ماده (17) قانون احکام دائمی برنامه های توسعه کشور مصوب ۱۳۹۵/۱۱/۱۰، آیین نامه های اجرایی مربوطه، شرایط و ضوابط و قرارداد عاملیت مربوطه، مصوبات هیأت امناء حساب ذخیره ارزی و ملحوظ داشتن مفاد پیوست های ردیف (۳)، نحوه اعطای تسهیلات ارزی فوق الذکر با رعایت موارد زیر امکان پذیر بوده و بازپرداخت تسهیلات ارزی از محل منابع حساب ذخیره ارزی در چارچوب مفاد ماده (20) قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور و آیین نامه اجرایی مربوطه و اصلاحات آن (پیوست های ردیف ۳) خواهد بود:
(1) تعاریف

(1) 1- دوره استفاده از تسهیلات (Disbursement Period)
از تاریخ پاداشدن اولین اعتبار اسنادی گشایش یافته آغاز می گردد و می بایست تاریخ دقیقی به عنوان آخرین فرجه برداشت از محل تسهیلات مشخص شود.
(2) 1- دوره تنفس (Grace Period)
شروع دوره تنفس پس از استفاده کامل از تسهیلات یا پایان دوره استفاده از تسهیلات (هر کدام که زودتر باشد) خواهد بود و مدت آن طبق تشخیص و نظر آن بانک و براساس مصوبات هیأت امناء حساب ذخیره ارزی می باشد.
(3) 1- دوره بازپرداخت تسهیلات (Repayment Period)
دوره ای است که در طی آن تسهیلات اعطایی بازپرداخت می شود که سررسید نخستین قسط بازپرداخت پس از سپری شدن دوره تنفس خواهد بود.
(4) 1- مدت دقیق تأمین مالی هر طرح با توجه به شرایط خاص هر طرح توسط آن بانک تعیین می گردد، مدت مزبور حداکثر از ۸ سال تجاوز نخواهد کرد که حداکثر ۳ سال آن دوره استفاده و حداکثر ۵ سال آن دوره بازپرداخت خواهد بود. بخشی از حداکثر زمان مجاز دوره استفاده و حداکثر زمان مجاز دوره بازپرداخت با توجه به طرح و به تشخیص بانک عامل به دوره تنفس اختصاص میابد. مگر آنکه براساس مصوبات هیأت امناء حساب ذخیره ارزی مدت تسهیلات دوره های فوق الذکر تغییر یافته باشد.
(5) 1- مبنای نرخ سود:

مبنای محاسبه نرخ سود تسهیلات، نرخ لیبور (LIBOR) شش ماهه ارزهای موضوع قرارداد تسهیلات که در صفحات LIBOR01، LIBOR02 و SIOR سیستم رویتز قابل دسترسی می باشند، خواهد بود. در صورت عدم دسترسی به صفحات فوق الذکر، نرخهای صفحات ۳۷۵۰ و ۲۰۷۸۵ تله ریت جایگزین شود.
(2) مبلغ قرارداد عاملیت منعقد با سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور و تغییرات بعدی آن را به اداره عملیات ارزی این بانک اعلام و اعلامیه مسدودی ارز دریافت نمایند. بانکهای عامل مجاز هستند نسبت به تصویب طرح، انعقاد قرارداد اعطای تسهیلات با متقاضیان از محل حساب ذخیره ارزی، فراتر از مبلغ سقف قرارداد عاملیت فوق الذکر اقدام و مراتب را برای صدور اعلامیه مسدودی در هر مورد به اداره عملیات ارزی و اداره سیاست ها و مقررات ارزی این بانک اعلام نمایند.
(3) تسهیلات موضوع این بخشنامه باید در سقف های مجاز تسهیلات اعطائی آن بانک با رعایت سقف های فردی و با توجه به ضوابط، مقررات و دستورالعملهای صادره توسط واحدها و ادارات ذیربط این بانک منظور و اعطاء گردد.
(4) اعطای تسهیلات به دلار آمریکا، دلار کانادا، دلار استرالیا، پوند انگلیس، یورو، فرانک سوئیس، ین ژاپن، کرون دانمارک و کرون سوئد مجاز است.
(5) نرخ تسعیر در هر مورد که ضرورت پیدا کند نرخ روز بازار خواهد بود.
(6) بانک عامل می بایست با توجه به قرارداد عاملیت منعقد با سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور نسبت به مانده تعهد نشده قرارداد مذکور (امضاء قرارداد با

مشتری تعهد محسوب می شود)، هر شش ماه یکبار هزینه تعهدی معادل ۱۲۵/۰ درصد در سال محاسبه و به حساب ذخیره ارزی نزد اداره عملیات ارزی این بانک واریز نماید*.

*وفق مفاد بخشنامه ها شماره ۱۰۱۷/۶۰ مورخ ۱۳۸۷/۰۳/۲۶ و ۱۰۳۲/۶۰ مورخ ۱۳۸۸/۱۰/۰۱ و نامه عمومی شماره ۱۵۰۰۹/۸۷ مورخ ۱۳۸۸/۰۷/۱۴ اخذ هزینه تعهد و مدیریت (به استثنای تسهیلات ارزی صارداتی در قالب اعتبار خرید) از تاریخ ۱۳۸۶/۰۵/۱۶ حذف گردیده است.

(۷) اعطای تسهیلات ارزی می بایست در چارچوب یکی از عقود اسلامی بین آن بانک و مشتری صورت گیرد.

(۱-۷) شروع دوره استفاده از تسهیلات، تاریخ پادار شدن اولین اعتبار اسنادی مربوطه خواهد بود.

(۲-۷) دوره استفاده از تسهیلات حداکثر در سقف های مجاز قابل تغییر است. مشروط به اینکه از کل سقف زمانی معین شده (طی تصمیمات هیأت امناء حساب ذخیره ارزی) برای دوره های مذکور تجاوز ننماید.

(۳-۷) از آنجائی که اعطای تسهیلات در چارچوب یکی از عقود اسلامی مجاز است، لذا شرایط بازپرداخت تسهیلات نیز می بایستی با رعایت مفاد این دستورالعمل و مقررات حاکم بر عقود اسلامی و حداکثر مدت تأمین مالی (شامل دوره استفاده از تسهیلات، دوره تنفس و دوره بازپرداخت) هر طرح به موجب شرایط و ضوابط مصوب هیأت امناء حساب ذخیره ارزی تنظیم گردد.

بیشتر بخوانید:

[مجموعه مقررات مرتبط با بخش چهارم مجموعه مقررات ارزی: تسهیلات ارزی و](#)

[ضمانتنامه های ارزی \(مقررات ارزی\)](#)

[مجموعه مقررات بانکداری](#)

[مجموعه مقررات مرتبط با مقررات صادرات و واردات](#)

[نظرات مشورتی مرتبط با موضوعات بانکی](#)

[آرای وحدت رویه قضایی مرتبط با موضوعات بانکی](#)

[آرای دیوان عدالت اداری مرتبط با موضوعات بانکی](#)

(۸) سود تسهیلات توسط بانک عامل در پایان هر شش ماه نسبت به مانده استفاده شده (یا پرداخت نشده) تسهیلات محاسبه می شود.

(۱-۸) سود دوره استفاده از تسهیلات در چارچوب عقد مربوطه محاسبه و در اقساط دوره بازپرداخت منظور می گردد.

(۲-۸) نرخ سود تسهیلات اعطایی با توجه به نرخ سود بین بانکی ارزهای مربوطه در بازار بین المللی (LIBOR) شش ماهه به اضافه دو درصد خواهد بود مگر در مواردی که براساس تصمیمات هیأت امناء حساب ذخیره ارزی نرخ و رویه دیگری تعیین شود.

(۳-۸) 60 درصد سود تسهیلات اعطایی به بانک عامل و ۴۰ (چهل) درصد بقیه نیز به حساب ذخیره ارزی واریز گردد. توضیح اینکه نرخ سهم سود بانک حداقل ۲ درصد یا ۶۰ درصد سود تسهیلات اعطایی، هر کدام که بیشتر باشد، خواهد بود.

(۴-۸) نحوه محاسبه نرخ سود:

(۱-۴-۸) نرخ محاسبه سود تسهیلات نرخ LIBOR شش ماهه دو روز کاری قبل از اولین معامله اسناد خواهد بود که شروع دوره محاسبه سود تسهیلات در نظر گرفته می شود، نرخ مذکور جهت محاسبه سود در طول دوره شش ماهه مربوطه قابل اعمال

است و به همین ترتیب نرخ لیبور شش ماهه بعدی اعمال و سود محاسبه خواهد شد. در صورت وجود مدت زمانی کمتر از ۶ ماه در پایان دوره استفاده از تسهیلات، مبنای محاسبه نرخ لیبور شش ماهه خواهد بود.

(2-4-8) در دوره بازپرداخت اقساط نرخ LIBOR شش ماهه ۲ روز کاری پیش از شروع هر دوره بازپرداخت اقساط (۶ ماهه) اعمال و محاسبه خواهد شد

(5-8) آن بانک می بایست در سررسید بازپرداخت، اصل و سود سهم دولت را به همان ارز موضوع قرارداد با مشتری پس از چهار روز کاری به حساب ذخیره ارزی نزد این بانک واریز نماید.

تبصره: با توجه به عدم شمول نرخ LIBOR به کرون سوئد در مورد ارز مزبور نرخ SIOR شش ماهه به اضافه ۲ درصد ملاک محاسبه خواهد بود.

(9) استفاده از تسهیلات در چارچوب مقررات مربوط به واردات کالا و خدمات و از طریق افتتاح اعتبار اسنادی دیداری خواهد بود.

(1-9) برگه های ثبت سفارش و اصلاحیه های بعدی آن باید به میزان تسهیلات ارزی اعطایی دارای مُهر آن بانک با درج عبارت "از محل حساب ذخیره ارزی" بوده و نزد وزارت بازرگانی ثبت سفارش شده باشد. مگر در مواردی که براساس مقررات مربوطه انجام ثبت سفارش نزد وزارت بازرگانی ضروری نباشد.

(2-9) آن بانک می بایست پس از گشایش اعتبار اسنادی، اطلاعات ثبت سفارش آن را با هماهنگی مدیریت کل عملیات و تعهدات ارزی این بانک ارسال نماید. (پیوست شماره ۹-۳)

(3-9) تمدید سررسید اعتبارات اسنادی گشایش یافته به دفعات، با در نظر گرفتن محدوده مجاز دوره های استفاده و بازپرداخت تسهیلات امکانپذیر است.

(4-9) انجام اصلاحات اعتبارات اسنادی گشایش یافته به دفعات، تابع بخش اول مجموعه مقررات ارزی «واردات کالا خدمت» خواهد بود.

(5-9) نظر به اینکه وجه اسناد اعتبار اسنادی از محل تسهیلات ارزی اعطایی پرداخت می شود بنابراین تأمین پیش پرداخت ریالی اعتبارات اسنادی توسط متقاضی (بیش از آورده نقدی متقاضی به موجب شرایط و ضوابط اعطای تسهیلات و عقد مربوطه) موضوعیت ندارد.

(6-9) درج شرط ارائه گواهی بازرسی در مورد کلیه کالاهای وارداتی، طبق مقررات مربوطه در بخش دوم مجموعه مقررات ارزی، «حمل و نقل کالا، بیمه و بازرسی» در شرایط اعتبار اسنادی، الزامی خواهد بود.

(7-9) مهلت گشایش اعتبار اسنادی حداکثر یکسال از تاریخ انعقاد قرارداد با مشتری می باشد.

(8-9) آورده نقدی درخواست کننده تسهیلات، در صورت نیاز، از محل خرید ارز از آن بانک و یا ارائه ارز توسط متقاضی، قابل تأمین است.

بیشتر بخوانید:

[مجموعه مقررات مرتبط با بخش چهارم مجموعه مقررات ارزی: تسهیلات ارزی و](#)

[ضمانتنامه های ارزی \(مقررات ارزی\)](#)

[مجموعه مقررات بانکداری](#)

[مجموعه مقررات مرتبط با مقررات صادرات و واردات](#)

[نظریات مشورتی مرتبط با موضوعات بانکی](#)

[آرای وحدت رویه قضایی مرتبط با موضوعات بانکی](#)

[آرای دیوان عدالت اداری مرتبط با موضوعات بانکی](#)

10) پس از سه ماه از تاریخ انعقاد قرارداد نسبت به مانده استفاده نشده تسهیلات ارزی هزینه تعهد، به میزان ۱۲۵/۰ درصد در سال تعلق می گیرد که می بایست هر شش ماه یکبار توسط آن بانک محاسبه و از مشتری دریافت گردد. تبصره: دریافت معادل ریالی هزینه تعهد متعلقه به بانک عامل از مشتری به نرخ روز امکان پذیر است.

11) بانک عامل می بایست نسبت به پرداخت وجه اسناد معامله شده و صورت حسابهای تأیید شده براساس دستورالعمل شماره ۸۸۰ مد/ ۸۸۰ مورخ ۳۰/۰۵/۱۳۸۰ مدیریت کل امور بین الملل و عملیات ارزی این بانک اقدام نماید. (پیوست شماره ۱۰ - ۳)

12) طبق مصوبات هیأت امناء حساب ذخیره ارزی بازپرداخت تسهیلات ارزی به ارز، ممکن می باشد.

تبصره: در صورتی که در اثر تغییر قوانین و مقررات و یا تصمیمات دولت، صدور تمام یا بخشی از کالاها و خدمات واحد تولیدی که تسهیلات برای ایجاد یا توسعه آن دریافت شده است، ممنوع شود و مشتری بانک نتواند درآمد لازم را برای بازپرداخت تسهیلات به ارز تأمین نماید، مراتب جهت اقدامات لازم به این بانک منعکس گردد.

13) تخفیف های اعطایی موضوع مناطق محروم طبق مصوبات هیأت امنای حساب ذخیره ارزی از سهم سود دولت کسر می گردد.

14) آن بانک می بایست گزارش اقدامات انجام شده و عملکرد قراردادهای منعقد شده را مطابق فرم پیوست (شماره ۱۱-۳) به صورت ماهانه تنظیم نموده یک نسخه از آن را به دبیرخانه هیأت امناء ارزی مستقر در سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور و یک نسخه به اداره آمار و تعهدات ارزی ارسال نماید.

ج) تسهیلات مالی میان مدت و بلند مدت خارجی (فاینانس) Finance - بیشتر بخوانید:

مجموعه مقررات مرتبط با بخش چهارم مجموعه مقررات ارزی: تسهیلات ارزی و ضمانتنامه های ارزی (مقررات ارزی)

مجموعه مقررات بانکداری

مجموعه مقررات مرتبط با مقررات صادرات و واردات

نظریات مشورتی مرتبط با موضوعات بانکی

آرای وحدت رویه قضایی مرتبط با موضوعات بانکی

آرای دیوان عدالت اداری مرتبط با موضوعات بانکی

در اجرای مصوبات شماره ۲۲۶۵۸/ت/۳۳۴۲۲ هـ مورخ ۱۳۸۴/۰۵/۰۰۱ و ۶۹۸۰۷/ت/۳۵۹۱۵ هـ مورخ ۱۳۸۵/۰۸/۰۶، ۱۴۲۰۶۴/ت/۵۳۵۲۸ هـ مورخ ۱۳۹۵/۱۱/۱۴ هیأت وزیران و دستورالعمل چگونگی صدور محوز تسهیلات مالی خارجی (فاینانس) موضوع مصوبه شماره ۹۶/۱۴۴۷۴۲۲ مورخ ۱۳۹۶/۰۷/۲۲ شورای اقتصاد (پیوست شماره ۱-۵) گشایش اعتبار اسنادی کالایی، خدماتی و یا کالایی/ خدماتی با استفاده از تسهیلات مالی میان/بلند مدت خارجی (فاینانس)، منوط به تأیید شرایط مالی قراردادهای مربوطه از اداره تأمین اعتبارات ارزی بانک مرکزی بوده و پیش از انعقاد قرارداد فی مابین طرفین و با اولویت طرح هایی که دارای نیاز ارزی در دوره ساخت و ارزآوری و یا کاهنده نیاز ارزی در دوره بهره برداری می باشند به تشخیص و تأیید اداره مذکور با رعایت سایر ضوابط مجموعه مقررات ارزی امکانپذیر خواهد بود: 1) ضوابط قانونی

- 1- رعایت مقررات مندرج در برنامه های پنجساله توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی کشور و آئین نامه های اجرایی آن و نیز دریافت وثایق کافی و یا تضمین سازمان برنامه و بودجه کشور برای متقاضیان دولتی الزامی است.
- 1-2) اخذ مجوز شورای اقتصاد و مدارک مربوط به انجام مناقصه بین المللی/محدود و یا مجوز ترک تشریفات (برای طرح های بخش دولتی) موضوع جزء (۴) قسمت (ب) تبصره (۵) مصوبه شماره ۶۹۸۰۷ / ت ۳۵۹۱۵ هـ مورخ ۰۶/۰۸/۱۳۸۵ هیأت وزیران در خصوص اصلاح ماده ۸ مصوبه شماره ۲۲۶۵۸ / ت ۳۳۴۲۲ هـ مورخ ۰۱/۰۵/۱۳۸۴ هیأت وزیران.
- 1-3) ارایه مدارک مربوط به جزء (الف) بند (۳) قسمت (ب) تبصره (۵) مصوبه شماره ۶۹۸۰۷ / ت ۳۵۹۱۵ هـ مورخ ۰۶/۰۸/۱۳۸۵ هیأت وزیران، موضوع انجام مناقصه بین المللی/محدود و یا مجوز ترک تشریفات کمیته سه نفره متشکل از وزیر امور اقتصادی و دارایی، سازمان برنامه و بودجه کشور و وزیر وزارتخانه ذیربط یا بالاترین مقام اجرایی ذیربط برای مبالغ بیش از ده میلیون دلار.
- 2) ضوابط کلی
- 1-2) قرارداد تجاری و یا پیش فاکتور/فاکتور ۱ فروشنده (حسب مورد هر کدام ملاک اجرا باشد) ضمن تأیید خریدار می بایست به تأیید وزارتخانه ذی ربط نیز رسیده باشد. تبصره: بالاترین مقام مربوط به سازمانها، شرکت ها و مؤسسات که تحت پوشش وزارتخانه خاصی نمی باشند نسبت به تأیید مفاد قرارداد تجاری و یا پیش فاکتور/فاکتور اقدام مینماید.
- 2-2) در قرارداد تجاری/پیش فاکتور/فاکتور می بایست مبلغ تجهیزات، لوازم یدکی، کرایه حمل، دانش فنی، خدمات کارشناسی، حق لیسانس، آموزش (داخل و یا خارج کشور) و... به تفکیک از نظر شرح خرید کالا و خدمات، اسناد و مدارک مشخص شده باشد.
- تبصره: چنانچه موارد فوق به صورت ریالی در داخل کشور قابل اقدام باشد، اعطای تسهیلات ارزی بابت آن فاقد موضوعیت است.
- 2-3) موضوع، مدت و تعهدات هریک از طرفین در قرارداد یا پیش فاکتور/فاکتور منظور شده باشد.
- 2-4) در صورت وجود خدمات در قرارداد تجاری/پیش فاکتور/فاکتور، کسور قانونی منطبق با مفاد قسمت (ب) بخش اول این مجموعه پیش بینی شده باشد.
- 2-5) دریافت ضمانتنامه حسن انجام کار/تعهدات و یا سپرده حسن انجام کار وفق قسمت (ب) بخش اول این مجموعه در قرارداد/پیش فاکتور/فاکتور پیشبینی شده باشد.
- 2-6) هزینه های پیشبینی نشده (Provisional Sum) بابت خرید کالا خدمت با رعایت موارد ذیل قابل قبول است:
- 2-6-1) هزینه های مزبور می تواند حداکثر تا ۱۰٪ مبلغ قرارداد تجاری باشد.
- 2-6-2) پرداخت هزینه های مذکور در مقابل ارایه اسناد حمل کالایی و یا صورتحساب انجام خدمات (مرتبط با اعتبار اسنادی گشایش شده) بایستی در قرارداد تجاری پیشبینی شده باشد.
- 2-7) افزایش مبلغ قرارداد تجاری به دلیل انجام کار اضافی (افزایش کالا یا خدمات) که منجر به افزایش مبلغ اعتبار اسنادی گردد، منوط به اصلاح ثبت سفارش مربوطه حداکثر به میزان ۲۵٪ کل مبلغ اولیه قرارداد به شرط ارائه الحاقیه در مورد اعتبارات اسنادی مربوط به بخش دولتی امکانپذیر می باشد.

بیشتر بخوانید:

[مجموعه مقررات مرتبط با بخش چهارم مجموعه مقررات ارزی: تسهیلات ارزی و](#)

[ضمانتنامه های ارزی \(مقررات ارزی\)](#)

[مجموعه مقررات بانکداری](#)

[مجموعه مقررات مرتبط با مقررات صادرات و واردات](#)

[نظریات مشورتی مرتبط با موضوعات بانکی](#)

[آرای وحدت رویه قضایی مرتبط با موضوعات بانکی](#)

[آرای دیوان عدالت اداری مرتبط با موضوعات بانکی](#)

(3 ضوابط ارزی/شرایط پرداخت

1-3-1) از آنجاییکه عمدتاً تأمین مالی بر مبنای حداکثر ۸۵٪ ارزش قرارداد تجاری/پیش فاکتور/فاکتور انجام می پذیرد، لذا درج حداکثر ۱۵٪ به صورت پیش پرداخت یا میان پرداخت در اعتبار اسنادی وفق متن قرارداد تجاری/پیش فاکتور/فاکتور به شرح ذیل امکانپذیر است:

1-1-3) پیش پرداخت در مقابل ضمانتنامه معتبر بانکی بدون قید و شرط به همان میزان.

2-1-3) میان پرداخت در مقابل صددرصد هر بخش از اسناد حمل کالا و یا صورتحسابهای انجام خدمات که به تأیید کارفرما رسیده باشد.

85٪ (3-1-3) از محل تسهیلات فاینانس در مقابل صددرصد اسناد حمل کالا و یا صورتحسابهای انجام خدمات (که به تأیید کارفرما رسیده باشد) طبق مقررات ارزی مربوط به واردات کالا و خدمت.

2-3) در صورت درخواست تأمین مالی تا کل مبلغ (۱۰۰٪) قرارداد تجاری/پیش فاکتور/فاکتور و اعلام آمادگی تسهیلات دهنده به ارائه تسهیلات به کل مبلغ مراتب بایستی با هماهنگی قبلی اداره تأمین اعتبارات ارزی صورت پذیرد.

3-3) در راستای اجرای [قانون حداکثر استفاده از توان تولیدی و خدماتی کشور و](#)

[حمایت از کالای ایرانی مصوب ۱۳۹۸/۰۲/۱۵](#) مجلس شورای اسلامی درخواست

تبدیل ارز به ریال (به حساب این بانک) در صورت درخواست برای استفاده در بخش ساخت داخل منوط به رعایت ضوابط و کسب مجوز تأمین کننده تسهیلات امکان پذیر خواهد بود.

4) تمدید سررسید اعتبارات اسنادی گشایش شده از محل منابع تسهیلات خارجی

1-4-4) تمدید سررسید اعتبارات اسنادی فاینانس تا قبل از تاریخ شروع بازپرداخت، مطابق مقررات کلی مربوط به تمدید اعتبارات اسنادی امکانپذیر است.

2-4-4) تمدید سررسید اعتبارات اسنادی فاینانس به نحوی که منجر به تمدید دوره استفاده از تسهیلات، تغییر دوره بازپرداخت و یا تعویق شروع دوره بازپرداخت شود با توجه به ضرورت هماهنگی با اعتبار دهنده، نیازمند هماهنگی و کسب موافقت قبلی اداره تأمین اعتبارات بانک مرکزی خواهد بود.

3-4-4) چنانچه تمدید سررسید اعتبارات اسنادی فاینانس مستلزم هزینه های اضافی شده و هزینه های اضافی بر عهده خریدار باشد، لازم است هزینه های مزبور توسط وی تأمین گردد.

5) مراحل اجرایی

1-5-5) پیش دریافت اعتبارات اسنادی فاینانس به شرح زیر است:

1-1-5) صد درصد مبلغ ارزی و یا معادل ریالی پیش پرداخت برای بخش نقدی (حداقل ۵)٪ که از محل سهمیه ارزی وزارتخانه مربوطه تخصیص می گردد، به هنگام گشایش اعتبار اسنادی دریافت خواهد شد.

2-1-5) دریافت مبلغ ارزی و یا معادل ریالی (بخش حداکثر ۹۵٪) شامل سایر میان پرداخت ها و تسهیلات که از محل منابع تسهیلات خارجی (فاینانس) استفاده می شود، در زمان گشایش اعتبار اسنادی فاینانس ضرورت ندارد، لیکن دریافت وثایق و تضمین های معتبر و کافی با توجه به اعتبار متقاضی و بنابر تشخیص آن مؤسسه اعتباری، ضروری است.

تبصره: گشایش و تمدید سررسید اعتبار اسنادی فاینانس (و هزینه های مرتبط با آن) برای وزارتخانه ها، سازمان ها و شرکت های دولتی (که از بودجه عمومی دولت استفاده می نمایند)، موکول به ارائه تأییدیه سازمان برنامه و بودجه کشور مبنی بر پیش بینی بودجه ریالی لازم به منظور پرداخت معادل ریالی بخش فاینانس شامل اقساط و هزینه های تبعی در سررسیدهای بازپرداخت اقساط خواهد بود.

3-1-5) موسسات اعتباری میتوانند مبلغ ارزی و یا معادل ریالی آن بخش از پیش پرداخت ارزی اعتبارات اسنادی که با استفاده از تسهیلات فاینانس توسط بخش خصوصی گشایش می شوند با توجه به قرارداد تأمین مالی مربوطه (تأیید شده از سوی اداره تأمین اعتبارات ارزی این بانک) را به هنگام گشایش اعتبار اسنادی دریافت نموده و مابقی معادل ریالی بخش نقدی اعتبار اسنادی به میزان ارزش اسناد کالای حمل شده در هر مرحله و یا ارزش صورتحساب خدماتی دریافتی از کارگزار را به تناسب دریافت نمایند. بدیهی است دریافت وثایق و تضمین های معتبر و کافی برای مانده بخش نقدی و مبالغ فاینانس با تشخیص و مسئولیت مؤسسه اعتباری گشایش کننده اعتبار اسنادی خواهد بود.

2-5) نرخ هزینه تسهیلات و سایر کارمزدها و هزینه ها باید مطابق مفاد قرارداد تأمین مالی خارجی برای متقاضی اعمال گردد و سقف کارمزدهای دریافتی در چارچوب مفاد بخشنامه های بانک مرکزی تعیین می گردد.

3-5) رعایت دقیق اجزاء ۱ الی ۴ بند الف تبصره ۵ (مصوبه شماره ۳۵۹۱۵هـ/ت/۶۹۸۰۷ مورخ ۰۶/۰۸/۱۳۸۴ هیأت وزیران در خصوص اصلاح ماده ۸ مصوبه شماره ۲۲۶۵۸ ت/۳۳۴۲۲ هـ مورخ ۰۱/۰۵/۱۳۸۴ هیأت وزیران توسط مؤسسه اعتباری الزامی است.

4-5) اداره نظارت ارز بانک مرکزی نامه (گواهی) تحت عنوان "مسدودی سهمیه ارزی" با ذکر مبلغ شامل اصل و هزینه های جانبی تسهیلات و نو ارز قرارداد/پیش فاکتور/فاکتور و ردیف سهمیه ارزی مربوط به نام مؤسسه اعتباری صادر خواهد نمود.

5-5) لازم است مؤسسه اعتباری با بررسی قرارداد تجاری/پیش فاکتور/فاکتور و انطباق آن با مقررات ارزی در مهلت تعیین شده مراتب را با تکمیل فرم پیوست های شماره (۲-۵) و (۳-۵)، مراتب به اداره تأمین اعتبارات ارزی بانک مرکزی به منظور انتخاب منبع (منابع) تأمین مالی کننده اعلام نماید و مجوز انعقاد قرارداد تأمین مالی را از اداره مزبور دریافت نماید.

6-5) در مواردیکه وزارت امور اقتصادی و دارایی بازپرداخت تسهیلات میان مدت و بلندمدت اعتبار دهندگان خارجی که برای اجرای طرح های برنامه های توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران مورد استفاده شبکه بانکی و دستگاه های اجرایی قرار گرفته است را تضمین می نماید، رعایت مقررات مندرج در تبصره (۲۲) قانون برنامه دوم و ماده (۸۵) قانون برنامه سوم و آئین نامه اجرایی آن با دریافت وثایق کافی یا تأیید سازمان برنامه و بودجه کشور بابت اشخاص غیردولتی/دولتی حسب مورد الزامی است.

5-7) انجام سایر اقدامات پس از انعقاد قرارداد تأمین مالی در اجرای جزء (۶) بند (الف) تبصره (۵) مصوبه مزبور توسط بانک عامل الزامی است. بدیهی است در صورت عدم دریافت اصل گواهی های ثبت آماری ظرف حداکثر مدت ۲ هفته از اداره نظارت ارز، می بایست پیگیری های لازم را برای وصول گواهی های موردنظر به عمل آورند. (5-8) اطلاعات اعتبارات اسنادی مفتوحه توسط مؤسسه اعتباری در سامانه سمتاک ثبت گردد.

بیشتر بخوانید:

[مجموعه مقررات مرتبط با بخش چهارم مجموعه مقررات ارزی: تسهیلات ارزی و ضمانتنامه های ارزی \(مقررات ارزی\)](#)

[مجموعه مقررات بانکداری](#)

[مجموعه مقررات مرتبط با مقررات صادرات و واردات](#)

[نظریات مشورتی مرتبط با موضوعات بانکی](#)

[آرای وحدت رویه قضایی مرتبط با موضوعات بانکی](#)

[آرای دیوان عدالت اداری مرتبط با موضوعات بانکی](#)

6) سایر

1-6) مواردی که متقاضی استفاده از تسهیلات، بخش غیردولتی است رعایت "ضوابط قانونی" جزء های ۲ و ۳ بند یک این بخش موضوعیتی نخواهد داشت.

2-6) رعایت سایر مفاد مصوبات فوق الذکر (پیوست های این بخش) و نیز مفاد کلیه بخش های مجموعه مقررات ارزی و دستورالعمل های ابلاغی سایر ادارات ذیربط این بانک مورد تأکید است.

3-6) ورود بانک های عامل به فرآیند دریافت تسهیلات ارزی در قالب ارائه تعهداتی

تحت عنوان نامه جنبی (Side Letter) با عناوین دیگر، مشروط بر آنکه ضمانتنامه

بانکی تلقی نگردیده و تعهد بانک صرفاً پس از دریافت تسهیلات، قطعی شود و بانک

ملزم به پرداخت، پیش از سررسید/سررسیدهای تنظیم شده در قرارداد تسهیلات

نگردد، بلامانع است. ضمناً متون مربوطه می بایست پیش از امضاء و ارائه به طرف

های خارجی، مورد بررسی و تأیید اداره تأمین اعتبارات ارزی این بانک قرار گیرد.

4-6) دریافت تسهیلات تحت عناوین اعتبار فروشنده (Supplier's Credit) و نظایر آن،

مشمول طی ترتیبات دریافت تسهیلات مالی خارجی (فاینانس) بوده و مستلزم انجام

هماهنگی با اداره تأمین اعتبارات ارزی این بانک می باشد.

5-6) لازمه دریافت تسهیلات ارزی، نیاز ارزی طرح در زمان اجراء و همچنین ارزآوری

طرح در زمان بازپرداخت می باشد. برای آن بخش از طرح که با استفاده از امکانات

داخلی کشور انجام می شود، دریافت تسهیلات ارزی مجاز نبوده و موارد استثناء

مستلزم کسب اجازه از بانک مرکزی می باشد.

د) تسهیلات مالی کوتاه مدت خارجی (ریفاینانس) (Re-Finance)

بیشتر بخوانید:

[مجموعه مقررات مرتبط با بخش چهارم مجموعه مقررات ارزی: تسهیلات ارزی و](#)

[ضمانتنامه های ارزی \(مقررات ارزی\)](#)

[مجموعه مقررات بانکداری](#)

[مجموعه مقررات مرتبط با مقررات صادرات و واردات](#)

[نظریات مشورتی مرتبط با موضوعات بانکی](#)

[آرای وحدت رویه قضایی مرتبط با موضوعات بانکی](#)

آرای دیوان عدالت اداری مرتبط با موضوعات بانکی

نحوه و شرایط استفاده از تسهیلات مالی کوتاه مدت خارجی (ریفاینانس) با دوره بازپرداخت حداکثر یکساله برای واردکنندگان در قالب گشایش اعتبارات اسنادی بابت واردات کالا به مقصد سرزمین اصلی، به شرح زیر اعلام می گردد:

(1) اخذ تأیید شرایط مالی قراردادهای تسهیلات مالی کوتاه مدت خارجی (ریفاینانس) از اداره تأمین اعتبارات ارزی این بانک پیش از انعقاد قرارداد فی مابین طرفین، الزامی بوده و انعقاد قرارداد تأمین مالی فراتر از یکسال با بانک های کارگزار، منوط به اخذ مجوز موردی از اداره مذکور خواهد بود.

(2) واردکنندگان میتوانند از طریق مؤسسات اعتباری مجاز با ضوابط مندرج در این قسمت پس از اخذ مجوز از وزارتخانه ذیربط و نیز تأیید وزارت صنعت، معدن و تجارت مبنی بر شمولیت تسهیلات مالی کوتاه مدت خارجی (ریفاینانس) به کالاهای وارداتی ثبت سفارش مربوطه، اقدام نمایند.

تبصره: استفاده از تسهیلات مالی کوتاه مدت خارجی (ریفاینانس) در ارتباط با شرکت ها و سازمانهای وابسته به دولت منوط به تأیید سازمان برنامه و بودجه کشور و یا ذیحساب دستگاه ذی ربط مبنی بر عدم استفاده از منابع بودجه عمومی کشور بابت ثبت سفارش مربوطه با رعایت شرایط مندرج در این بخش امکان پذیر خواهد بود.

(3) مراحل اجرایی

(1-3 دریافت حداقل ۱۰٪ (ده درصد) اصل مبلغ اعتبار اسنادی (به صورت پیش دریافت) به هنگام گشایش اعتبار اسنادی که در این ارتباط لازم است ارز مربوطه توسط متقاضی (تسهیلات گیرنده) تأمین و به مؤسسه اعتباری ارائه گردد.

(2-3 دریافت حداقل ده درصد اصل مبلغ اعتبار اسنادی (به صورت میان دریافت) به هنگام اولین معامله اسناد که در این ارتباط لازم است ارز مربوطه توسط متقاضی (تسهیلات گیرنده) تأمین و به مؤسسه اعتباری ارائه گردد.

تبصره: تا مرحله اولین معامله اسناد حداقل ۲۰٪ توسط تسهیلات گیرنده (سهم الشرکه متقاضی) به صورت ارزی تأمین و مابقی به صورت تسهیلات از محل تسهیلات مالی کوتاه مدت خارجی (ریفاینانس منابع بانک کارگزار) تأمین می گردد که حسب اسناد واصله به تفکیک آورده متقاضی و بخش تسهیلاتی مستهلک (تسهیم) می گردد.

(3-3 به هنگام بازپرداخت تسهیلات، می بایست مطابق قرارداد منعقد، ارز مربوطه تا سررسید توسط متقاضی (تسهیلات گیرنده) تأمین و به مؤسسه اعتباری به منظور تسویه با کارگزار ارائه گردد.

(4) تغییر درصدهای تعیین شده فوق و نحوه اجرا، در صورت تبیین شیوه پرداخت مبلغ اسناد و نحوه تسویه تسهیلات در پیشنویس قرارداد تأمین مالی و منوط به تأیید اداره تأمین اعتبارات ارزی این بانک امکانپذیر است.

(5-3 متقاضی موظف است به میزان های مقرر تا تاریخ های تعیین شده نسبت به تأمین و پرداخت وجه ارزی اقدام نماید و چنانچه تأمین وجه ارزی با تأخیر صورت پذیرد، نرخ هزینه تسهیلات باید عیناً مطابق مفاد قرارداد تأمین مالی خارجی برای متقاضی اعمال گردد و سقف کارمزدهای دریافتی در چارچوب دستورالعمل های صادره توسط ادارات ذیربط این بانک خواهد بود. ضمناً مؤسسه اعتباری نسبت به دریافت هزینه یا خسارتهای احتمالی و وجه التزام تأخیر تأدیه دین با توجه به قراردادهای منعقد و در چارچوب دستورالعملهای صادره توسط ادارات ذیربط این بانک، اقدام خواهد نمود.

4) قراردادهای تسهیلات ریفاینانس به ارز منعقد می گردند و استفاده کنندگان از تسهیلات متعهد به بازپرداخت عین ارز در سررسیدهای مربوطه خواهند بود. تبدیل به ریال تسهیلات اعطایی امکانپذیر نبوده و اخذ وثایق، متناسب با کل مبلغ تسهیلات به اضافه سود و هزینه های ارزی مربوطه توسط مؤسسات اعتباری دریافت خواهد شد. لازم است وثیقه های مأخوذه از مشتریان از درجه نقدشوندگی بالایی برخوردار بوده و بلامعارض باشد تا در صورت عدم ایفاء تعهدات، حقوق مؤسسه اعتباری در حداقل زمان استیفاء گردد.

5) مؤسسات اعتباری می بایست درخواست استفاده از تسهیلات مالی کوتاه مدت خارجی (ریفاینانس) توسط بانک مرکزی را برای هر مورد ثبت سفارش، به اداره تأمین اعتبارات ارزی ارسال نمایند. اداره تأمین اعتبارات ارزی نسبت به تعیین خط اعتباری اقدام و مراتب را به مؤسسه اعتباری اعلام مینماید.

تبصره: در صورت پیشبینی صدور Letter Of Inclusion در متن قرارداد، مؤسسه اعتباری پس از گشایش اعتبار اسنادی، می بایست نسخهای از متن اعتبار اسنادی گشایش یافته را جهت صدور Letter Of Inclusion به اداره تأمین اعتبارات ارزی این بانک ارسال نماید.

6) مؤسسات اعتباری میتوانند با موافقت اداره تأمین اعتبارات ارزی این بانک و با مسئولیت خود نسبت به انعقاد قرارداد تأمین مالی کوتاه مدت حداکثر یکساله (ریفاینانس) با شعب بانکهای ایرانی در خارج از کشور اقدام نمایند. در این موارد نیازی به صدور Letter Of Inclusion نمی باشد.

7) تسهیلات فوق باید در سقف های مجاز تسهیلات اعطایی مؤسسه اعتباری با رعایت سقف های فردی و بخشی و با توجه به ضوابط، مقررات و دستورالعملهای صادره توسط ادارات ذیربط این بانک لحاظ و اعطاء گردد. استفاده از تسهیلات مالی کوتاه مدت خارجی (ریفاینانس)، از زمان معامله اسناد، اعطای قطعی تسهیلات به مشتری است.

8) اطلاعات اعتبارات اسنادی مفتوحه می بایست توسط مؤسسه اعتباری با هماهنگی اداره آمار و تعهدات ارزی در سامانه سمتاک ثبت گردد.

9) استفاده از دیگر ابزارهای پرداخت (اعم از حواله) به جای اعتبار اسنادی، منوط به تبیین سازوکار پرداخت وجه اسناد و نحوه تسویه تسهیلات در پیشنویس قرارداد تأمین مالی و منوط به تأیید موضوع از سوی اداره تأمین اعتبارات ارزی این بانک خواهد بود.

10) هرگونه تغییر، اصلاح یا مغایرت اسناد مرتبط با ابزارهای پرداخت (اعم از اعتبار اسنادی/برات اسنادی/حواله ارزی) با رعایت مفاد این دستورالعمل، تابع ضوابط مقرر در بخش اول مجموعه مقررات ارزی (واردات کالا خدمت) خواهد بود.
هـ) تسهیلات گروه بانک توسعه اسلامی (IDB) بیشتر بخوانید:

مجموعه مقررات مرتبط با بخش چهارم مجموعه مقررات ارزی: تسهیلات ارزی و ضمانتنامه های ارزی (مقررات ارزی)

مجموعه مقررات بانکداری

مجموعه مقررات مرتبط با مقررات صادرات و واردات

نظریات مشورتی مرتبط با موضوعات بانکی

آرای وحدت رویه قضایی مرتبط با موضوعات بانکی

آرای دیوان عدالت اداری مرتبط با موضوعات بانکی

1) تسهیلات میان مدت و بلندمدت گروه بانک توسعه اسلامی (IDB)

استفاده از تسهیلات میان مدت و بلندمدت پروژه‌های جهت تأمین مالی طرح های دولتی و غیردولتی واجد شرایط تابع الزامات و مقررات استفاده از طرح های فاینانس موضوع قسمت(ج) بخش چهارم مجموعه مقررات ارزی خواهد بود.
(2) تسهیلات کوتاه مدت گروه بانک توسعه اسلامی (ITFC)
تسهیلات مالی اخذ شده از گروه بانک توسعه اسلامی ITFC با دوره بازپرداخت حداکثر دو سال.

تبصره: در صورت ارائه تسهیلات با دوره بازپرداخت بیش از دو سال، اخذ مجوز از اداره تأمین اعتبارات ارزی این بانک ضروری می باشد
(3) شرایط استفاده از تسهیلات کوتاه مدت

(3-1) درخواست استفاده از تسهیلات مذکور باید از طریق وزارتخانه ذی ربط به سازمان سرمایه گذاری و کمک های اقتصادی و فنی ایران ارائه و پس از اخذ مجوزهای مربوطه به مؤسسات اعتباری مجاز ارائه گردد.

(3-2) نسخه ای از قرارداد مالی را به اداره تأمین اعتبارات ارزی این بانک ارسال و تأییدیه اداره مذکور در خصوص شرایط مالی قرارداد را دریافت نمایند. ضمناً تأیید شرایط حقوقی و اجرایی این گونه قراردادهای به تشخیص و مسئولیت مؤسسات اعتباری و با توجه به مقررات مربوطه خواهد بود.

(3-3) پس از انعقاد قرارداد تأمین مالی، لازم است اطلاعات مربوط به اخذ تسهیلات از جمله نام تسهیلات گیرنده، مبلغ و ارزش تسهیلات، نو تسهیلات (مراجعه، استصناع و ...)، نرخ سود تسهیلات، شماره و تاریخ قرارداد به اداره تأمین اعتبارات ارزی این بانک ارسال و پس از گشایش اعتبارات اسنادی مربوطه، آمار مصرف تسهیلات طبق پیوست شماره (۱ - ۶) به صورت جداگانه در پایان هر ماه به اداره مذکور و اداره آمار و تعهدات ارزی این بانک ارسال گردد.

(4) شرایط لازم برای افتتاح اعتبار اسنادی

(4-1) انجام ثبت سفارش در وزارت صنعت، معدن و تجارت الزامی است.

(4-2) پس از انعقاد قرارداد توسط خریدار و IDB و ملحوظ داشتن مفاد بند (۳) فوق، افتتاح اعتبار اسنادی صرفاً به درخواست متقاضی که قرارداد تأمین مالی را امضاء نموده است، مجاز می باشد.

(4-3) اطلاعات تسهیلات می بایست مرتباً در سامانه مربوط به اداره آمار و تعهدات ارزی این بانک ثبت گردد.

(4-4) ثبت سفارش وزارت « اصلاحیه » (اصلاح اعتبار اسنادی به دفعات پس از طی مراحل صنعت، معدن و تجارت مشروط به رعایت شرایط قرارداد تأمین مالی امکانپذیر بوده و تمدید سررسید اعتبارات اسنادی، مشروط به رعایت دوره تأمین مالی مربوطه، تابع مقررات مندرج در بخش اول مجموعه مقررات ارزی می باشد.

(5) شرایط لازم برای گشایش اعتبار اسنادی و تسویه

(1-5) دریافت حداقل ده درصد اصل مبلغ اعتبار اسنادی (به صورت پیش دریافت) به هنگام گشایش اعتبار اسنادی که در این ارتباط لازم است ارزش مربوطه توسط متقاضی (تسهیلات گیرنده) تأمین و به مؤسسه اعتباری ارائه گردد.

(2-5) دریافت حداقل ۱۰٪ (ده درصد) اصل مبلغ اعتبار اسنادی (به صورت میان

دریافت) به هنگام اولین معامله اسناد که در این ارتباط لازم است ارزش مربوطه توسط متقاضی (تسهیلات گیرنده) تأمین و به مؤسسه اعتباری ارائه گردد.

تبصره: در هنگام معامله اسناد حداقل ۲۰٪ اصل مبلغ اعتبار اسنادی توسط تسهیلات گیرنده (سهم الشرکه متقاضی) به صورت ارزی تأمین و مابقی به صورت تسهیلات از

محل منابع بانک توسعه اسلامی IDB (، ITFC، ICD و ... حسب مورد) تأمین می گردد.

(3-5) به هنگام بازپرداخت تسهیلات، می بایست مطابق قرارداد منعقد، ارزش مربوطه تا سررسید توسط متقاضی (تسهیلات گیرنده) تأمین و به مؤسسه اعتباری به منظور تسویه با کارگزار ارائه گردد.

(4-5) تغییر درصدهای تعیین شده فوق و نحوه اجرا، در صورت تبیین شیوه پرداخت اسناد و نحوه تسویه تسهیلات در پیش نویس قرارداد تأمین مالی و منوط به تأیید اداره تأمین اعتبارات ارزی این بانک امکانپذیر است.

(5-5) متقاضی موظف است به میزان های مقرر تا تاریخهای تعیین شده نسبت به تأمین و پرداخت وجه ارزی اقدام نماید و چنانچه تأمین وجه ارزی با تأخیر صورت پذیرد، نرخ هزینه تسهیلات باید عیناً مطابق مفاد قرارداد تأمین مالی خارجی برای متقاضی اعمال گردد و سقف کارمزدهای دریافتی در چارچوب دستورالعملهای صادره توسط ادارات ذیربط این بانک خواهد بود. ضمناً مؤسسه اعتباری نسبت به دریافت هزینه یا خسارتهای احتمالی و وجه التزام تأخیر تأدیه دین با توجه به قراردادهای منعقد و در چارچوب دستورالعملهای صادره توسط ادارات ذیربط این بانک، اقدام خواهد نمود.

(6) قراردادهای تسهیلات به ارزش منعقد می گردند و استفاده کنندگان از تسهیلات متعهد به بازپرداخت عین ارزش تا سررسیدهای مربوطه خواهند بود. تبدیل به ریال تسهیلات اعطایی امکانپذیر نبوده و اخذ وثایق، متناسب با کل مبلغ تسهیلات به اضافه سود و هزینه های ارزشی مربوطه توسط مؤسسات اعتباری دریافت خواهد شد. لازم است وثیقه های مأخوذه از مشتریان از درجه نقد شوندگی بالایی برخوردار بوده و بلامعارض باشد تا در صورت عدم ایفاء تعهدات، حقوق مؤسسه اعتباری در حداقل زمان استیفاء گردد.

(7) هزینه تعهد و مدیریت

هزینه تعهد و مدیریت و سایر هزینه ها منوط به تأیید اداره تأمین اعتبارات ارزی این بانک خواهد بود.

بیشتر بخوانید:

[مجموعه مقررات مرتبط با بخش چهارم مجموعه مقررات ارزی: تسهیلات ارزی و](#)

[ضمانتنامه های ارزی \(مقررات ارزی\)](#)

[مجموعه مقررات بانکداری](#)

[مجموعه مقررات مرتبط با مقررات صادرات و واردات](#)

[نظریات مشورتی مرتبط با موضوعات بانکی](#)

[آرای وحدت رویه قضایی مرتبط با موضوعات بانکی](#)

[آرای دیوان عدالت اداری مرتبط با موضوعات بانکی](#)

8)

استفاده از منابع بانک توسعه اسلامی در ارتباط با شرکت ها و سازمانهای وابسته به دولت منوط به تأیید سازمان برنامه و بودجه کشور و یا ذیحساب دستگاه ذیربط مبنی بر عدم استفاده از منابع بودجه عمومی کشور بابت ثبت سفارش مربوطه با رعایت شرایط مندرج در این بخش امکانپذیر خواهد بود.

9) صدور ضمانتنامه ارزی

در صورت درخواست بانک توسعه اسلامی یا شرکت تأمین مالی اسلامی، صدور ضمانتنامه تعهد پرداخت در ارتباط با تسهیلات مزبور جهت بخش دولتی/غیردولتی توسط وزارت امور اقتصادی و دارایی می باشد.

(10 سایر مقررات

اعطای تسهیلات ارزی از محل تسهیلات سایر شرکت های وابسته به بانک توسعه اسلامی) اعم از شرکت اسلامی توسعه بخش خصوصی ICD و (... با رعایت شرایط و ضوابط مجموعه مقررات ارزی و اخذ مجوز از اداره تأمین اعتبارات ارزی این بانک امکانپذیر است.

(1-10 استفاده از دیگر ابزارهای پرداخت (اعم از حواله) به جای اعتبار اسنادی، منوط به تبیین سازوکار پرداخت وجه اسناد و نحوه تسویه تسهیلات در پیشنویس قرارداد تأمین مالی و منوط به تأیید موضوع از سوی اداره تأمین اعتبارات ارزی این بانک خواهد بود.

(2-10 هرگونه تغییر، اصلاح یا مغایرت اسناد مرتبط با ابزارهای پرداخت (اعم از اعتبار اسنادی/برات اسنادی/حواله ارزی) با رعایت مفاد این دستورالعمل، تابع ضوابط مقرر در بخش اول مجموعه مقررات ارزی (واردات کالا خدمت) خواهد بود.

(و تسهیلات بانک تجارت و توسعه اکو(ECO)

بیشتر بخوانید:

[مجموعه مقررات مرتبط با بخش چهارم مجموعه مقررات ارزی: تسهیلات ارزی و](#)

[ضمانتنامه های ارزی \(مقررات ارزی\)](#)

[مجموعه مقررات بانکداری](#)

[مجموعه مقررات مرتبط با مقررات صادرات و واردات](#)

[نظریات مشورتی مرتبط با موضوعات بانکی](#)

[آرای وحدت رویه قضایی مرتبط با موضوعات بانکی](#)

[آرای دیوان عدالت اداری مرتبط با موضوعات بانکی](#)

به منظور افزایش مبادلات تجاری فی مابین کشورهای عضو اکو، بانک تجارت و توسعه اکو (بانک اکو) تسهیلاتی را از طریق انعقاد قرارداد تأمین مالی فی مابین آن بانک و مؤسسه اعتباری مجاز و یا به صورت مستقیم فی مابین متقاضی و بانک اکو، پس از تأیید اداره تأمین اعتبارات ارزی و با رعایت مجموعه مقررات ارزی و با احراز شرایط ذیل فراهم مینماید.

(1 نوع تسهیلات

(1-1 تسهیلات کوتاه مدت تجاری(STTF)

اعطای این تسهیلات جهت واردات کالاهای واجد شرایط) پس از انجام ثبت سفارش و اخذ مجوز از وزارتخانه ذیربط و نیز اخذ تأییدیه وزارت صنعت، معدن و تجارت مبنی بر شمولیت تسهیلات بانک ECO به کالاهای وارداتی ثبت سفارش مربوطه (از کشورهای عضو سازمان اکو با دوره بازپرداخت حداکثر یک سال از تاریخ دریافت تسهیلات می باشد.

تبصره ۱ : شرایط مالی قراردادهای مربوطه باید بدواً توسط اداره تأمین اعتبارات ارزی این بانک تأیید شود.

تبصره ۲ : افزایش دوره بازپرداخت حداکثر تا دو سال به تشخیص مؤسسه اعتباری و پس از اخذ تأییدیه بانک تجارت و توسعه اکو و اداره تأمین اعتبارات ارزی این بانک خواهد بود.

(2-1 تسهیلات میان مدت برای شرکت های کوچک و متوسط(SME)

اعطای تسهیلات مزبور به مؤسسات اعتباری مجاز برای تأمین مالی طرح های شرکت های کوچک و متوسط (SME) براساس تعاریف و ضوابط بانک تجارت و توسعه اکو.

تبصره: شرایط مالی قراردادهای مربوطه باید بدو توسط اداره تأمین اعتبارات ارزی این بانک تأیید شود.

(1-3) تسهیلات میان مدت و بلندمدت برای تأمین مالی پروژه استفاده از تسهیلات میان مدت و بلندمدت پروژههای جهت تأمین مالی طرح های دولتی و غیردولتی واجد شرایط، تابع الزامات و مقررات استفاده از طرح های فاینانس موضوع قسمت (ج) بخش چهارم مجموعه مقررات ارزی خواهد بود. اعطای این تسهیلات به صورت موردی جهت تأمین مالی طرح های واجد شرایط ارائه می گردد. شرایط مالی هر قرارداد منعقد (فی مابین بانک اکو و متقاضی)، شامل نرخ هزینه تسهیلات و کارمزدها (هزینه مدیریت، هزینه تعهد و ...) بایستی قبل از امضاء طرفین به تأیید اداره تأمین اعتبارات ارزی این بانک برسد. متعاقباً مؤسسه اعتباری نیز از طریق گشایش اعتبار اسنادی و یا از طریق سایر روش های پرداخت اعلام شده، اقدامات مقتضی را به منظور واردات کالا خدمت جهت اجرای پروژه ها به عمل می آورد.

2)

اطلاعات مرتبط با تسهیلات کوتاه مدت، میان مدت و بلندمدت می بایست از طریق سامانه سمتاک به اداره آمار و تعهدات ارزی این بانک ارسال گردد.

(3) قرارداد و نوع ارز تسهیلات

قراردادهای اعطای تسهیلات به ارز منعقد می گردند و نو ارز تسهیلات یورو بوده و استفاده کنندگان از تسهیلات متعهد به بازپرداخت عین ارز در سررسیدهای مربوطه خواهند بود. تبدیل به ریال تسهیلات اعطایی امکانپذیر نبوده و اخذ وثایق، متناسب با کل مبلغ تسهیلات به اضافه سود و هزینه های ارزی مربوطه توسط مؤسسات اعتباری دریافت خواهد شد. ضمناً چنانچه بهرغم انعقاد قرارداد/تعهد پرداخت یوروئی، امکان پرداخت وجه اسناد به ذی نفع با ارز مزبور (یورو) میسر نشود، معادل یورویی آن می بایست با ارزهای مورد قبول مؤسسه اعتباری به همراه سود و وجه التزام تأخیر تأدیه دین احتمالی در روز بازپرداخت از مشتری اخذ گردد. لازم است وثیقه های مأخوذه از مشتریان از درجه نقدشوندگی بالایی برخوردار بوده و بلامعارض باشد تا در صورت عدم ایفاء تعهدات، حقوق مؤسسه اعتباری در حداقل زمان استیفاء گردد. تبصره: متقاضی موظف است به میزانهای مقرر در تاریخ های تعیین شده، نسبت به تأمین و پرداخت وجه ارزی اقدام نماید و چنانچه تأمین وجه ارزی با تأخیر صورت پذیرد، مؤسسه اعتباری نسبت به دریافت هزینه یا خسارتهای احتمالی و وجه التزام تأخیر تأدیه دین با توجه به قراردادهای منعقد و در چارچوب دستورالعملهای صادره توسط ادارات ذیربط این بانک، اقدام خواهد نمود.

بیشتر بخوانید:

[مجموعه مقررات مرتبط با بخش چهارم مجموعه مقررات ارزی: تسهیلات ارزی و](#)

[ضمانتنامه های ارزی \(مقررات ارزی\)](#)

[مجموعه مقررات بانکداری](#)

[مجموعه مقررات مرتبط با مقررات صادرات و واردات](#)

[نظریات مشورتی مرتبط با موضوعات بانکی](#)

[آرای وحدت رویه قضایی مرتبط با موضوعات بانکی](#)

آرای دیوان عدالت اداری مرتبط با موضوعات بانکی

(4) نرخ سود تسهیلات

نرخ سود تسهیلات کوتاه مدت و میان مدت اعطایی به مشتری توسط مؤسسه اعتباری، متفاوت از نرخ سود قرارداد منعقدۀ مؤسسه اعتباری با بانک تجارت و توسعه اکو بوده و نرخ سود تسهیلات بابت تأمین مالی پروژه توسط بانک اکو تعیین می شود.

(5) وجه التزام تأخیر تأدیه دین تسهیلات

وجه التزام تأخیر تأدیه دین توسط مؤسسه اعتباری و در چارچوب مفاد آیین نامه های مربوطه با توجه به شرایط قرارداد منعقدۀ با بانک تجارت و توسعه اکو و تأیید اداره تأمین اعتبارات ارزی این بانک تعیین و به صورت شرط ضمن عقد در قرارداد، درج و به تأیید و امضای متقاضی خواهد رسید.

(6) هزینه تعهد و مدیریت

هزینه تعهد و مدیریت و سایر هزینه ها منوط به تأیید اداره تأمین اعتبارات ارزی این بانک خواهد بود.

(7) صدور ضمانتنامه ارزی

در صورت درخواست بانک تجارت و توسعه اکو، صدور ضمانتنامه تعهد پرداخت در ارتباط با تسهیلات مزبور جهت بخش دولتی/غیردولتی توسط وزارت امور اقتصادی و دارایی می باشد.

(8)

هرگونه تغییر، اصلاح یا مغایرت اسناد مرتبط با ابزارهای پرداخت (اعم از اعتبار اسنادی/برات اسنادی/حواله ارزی) با رعایت مفاد این دستورالعمل، تابع ضوابط مقرر در بخش اول مجموعه مقررات ارزی (واردات کالا خدمت) خواهد بود.

(ز) تسهیلات گروه بانک جهانی (W.B)

بیشتر بخوانید:

مجموعه مقررات مرتبط با بخش چهارم مجموعه مقررات ارزی: تسهیلات ارزی و

ضمانتنامه های ارزی (مقررات ارزی)

مجموعه مقررات بانکداری

مجموعه مقررات مرتبط با مقررات صادرات و واردات

نظریات مشورتی مرتبط با موضوعات بانکی

آرای وحدت رویه قضایی مرتبط با موضوعات بانکی

آرای دیوان عدالت اداری مرتبط با موضوعات بانکی

استفاده از تسهیلات بانک جهانی جهت اجرای طرح های مورد تأیید سازمان سرمایه گذاری و کمکهای اقتصادی و فنی ایران مستلزم اخذ تأییدیه اداره تأمین اعتبارات ارزی این بانک بوده و امکان ارسال تأییدیه و دریافت آن و ارائه صورتحساب گردش عملیات حسابهای مربوط به بانک جهانی، با رعایت قانون مقررات صادرات و واردات و با ثبت در سامانه پرتال ارزی به شرح ذیل می باشد:

(1) واریز سوئیفت های واصله از بانک کارگزار در چارچوب تسهیلات مالی بانک جهانی به حساب های مخصوص ارزی که طبق مقررات مربوطه نزد شعب مؤسسه اعتباری به نام دستگاه ها/سازمان های استفاده کننده از تسهیلات به همین منظور افتتاح گردیده یا خواهند شد، با هماهنگی اداره عملیات ارزی این بانک با رعایت سایر ضوابط و مقررات امکانپذیر می باشد. استفاده از منابع ارزی مورد بحث در چارچوب ضوابط و مقررات ارزی امکانپذیر خواهد بود.

2) انتقال وجوه ارزی که به موجب تقاضای دستگاه ها/سازمان های استفاده کننده از تسهیلات به طور مستقیم توسط بانک جهانی به حساب های ارزی شرکت ها/پیمانکاران و مهندسین مشاور ایرانی طرف قرارداد دستگاههای مزبور حواله می گردد، به حساب های مندرج در سوئیفت اعم از حساب های مخصوص و حساب جاری پیمانکاران و شرکت های ایرانی نزد شعب مؤسسه اعتباری با هماهنگی اداره عملیات ارزی این بانک امکانپذیر می باشد. استفاده از منابع ارزی مورد بحث در چارچوب ضوابط و مقررات ارزی امکانپذیر خواهد بود.

3) پس از دریافت پیام سوئیفت از اداره عملیات ارزی این بانک و وصول ارز توسط شعب مؤسسه اعتباری جهت واریز آن به حساب های ارزی فوق، لازم است در هر مورد به میزان ارز حواله شده، اطلاعات و اسناد مربوطه را به اداره مذکور ارسال نمایند.

4) در رابطه با مصارف ریالی طرح/پروژه که می بایست از محل موجودی حساب ارزی مخصوص مربوطه مورد پوشش قرار گیرد ارز مذکور به حساب این بانک خریداری و یا از طریق مؤسسه اعتباری در سامانه نیما به فروش رسیده و وجوه ریالی با رعایت مقررات مربوطه در وجه اشخاص ذی نفع مطابق دستور برداشت و معرفی دستگاه ها/سازمان های استفاده کننده از تسهیلات، پرداخت گردد.

5) نقل و انتقالات مربوط به حساب های ارزی مخصوص انتقال موجودی حساب های ارزی مخصوص به خارج از کشور مجاز نبوده، لیکن برداشت، استفاده و هرگونه نقل و انتقال موجودی این حسابها به جز مراتب مندرج در بند (4) موقوف به رعایت ضوابط ذیل خواهد بود.

1-5) ورود تجهیزات، ماشین آلات و لوازم یدکی موردنیاز اجرای طرح های موضوع قرارداد به نام سازمان/دستگاه استفاده کننده از تسهیلات مشروط برآنکه ضرورت آن، مورد تأیید دستگاه نیز قرارگیرد، از طریق گشایش اعتبار اسنادی/برات اسنادی/حواله ارزی و در حد سقف ارزی قرارداد مربوطه و منظور داشتن سایر مقررات ذیربط تحت این دستورالعمل، از محل موجودی حساب ارزی مخصوص مربوطه، امکانپذیر خواهد بود.

2-5) پرداخت حق الزحمه و حق المشاوره کارشناسان خارجی استخدام شده موردنیاز اجرای طرح های موضوع قرارداد و سایر هزینه های خدماتی، مشروط بر تأیید آن توسط دستگاه استفاده کننده از تسهیلات و با رعایت قوانین و مقررات مربوطه، از محل حسابهای ارزی ذیربط و با مجوز این بانک امکانپذیر خواهد بود. انتقال مانده حسابهای مخصوص به حساب بانک جهانی پس از اتمام و منقضی شدن پروژه، صرفاً از طریق اداره عملیات ارزی این بانک مجاز خواهد بود.

6) برداشت، استفاده و هرگونه نقل و انتقال از محل موجودی حساب جاری ارزی پیمانکاران و شرکت های ایرانی تابع ضوابط و شرایط زیر خواهد بود

1-6) خرید بخش مازاد بر نیازهای ارزی پیمانکاران طرف قرارداد (ارزهای واریزی از محل حسابهای ارزی مخصوص و یا مستقیم توسط بانک جهانی) به حساب این بانک یا فروش در سامانه نیما از طریق مؤسسه اعتباری در روز درخواست متقاضی امکانپذیر می باشد.

2-6) ورود تجهیزات، ماشین آلات و لوازم یدکی موردنیاز اجرای طرح های موضوع قرارداد به نام شرکت ها/پیمانکاران/مهندسین مشاور ایرانی از محل موجودی این حسابها (ارزهای واریزی از طریق حساب مخصوص و یا مستقیم توسط گروه بانک جهانی در چارچوب قراردادهای مربوطه) با منظور داشتن مراتب زیر پس از انجام ثبت سفارش و رعایت سایر ضوابط مربوطه امکانپذیر خواهد بود:

(1-2-6) تأیید درصد، مبلغ ارزی، نو و اقلام مورد نیاز اجرای قرارداد از قبیل ماشین آلات، تجهیزات، لوازم یدکی و ... توسط دستگاه/سازمان استفاده کننده از تسهیلات.

(2-2-6) مسدود نمودن ارز از محل حساب جاری ارزی موردنظر به میزان ارزش اقلام وارداتی توسط مؤسسه اعتباری.

(3-6) پرداخت هزینه های ارزی خدماتی جهت اجرای قراردادها از محل موجودی این حسابها در صورت ارائه تأییدیه ریز فهرست مبالغ خدماتی مزبور از سوی دستگاه/سازمان استفاده کننده از تسهیلات امکانپذیر خواهد بود.

(7) کلیه وجوه ارزی که حسب تقاضای دستگاههای استفاده کننده از تسهیلات مستقیماً توسط گروه بانک جهانی جهت واریز به حسابهای ارزی پیمانکاران طرف قرارداد حواله می گردد نیز در هر مورد تابع ضوابط مقرر در بند (۶) می باشند.

(8) گشایش اعتبار اسنادی به نام دستگاه/سازمان استفاده کننده از تسهیلات یا مجری طرف قرارداد بانک جهانی و یا پیمانکاران طرف قرارداد با تأیید دستگاه/سازمان استفاده کننده از محل تسهیلات مذکور به شکل Non-Operative و مشروط به قبول فروشنده مبنی بر دریافت وجه اسناد از محل تسهیلات مربوطه، با رعایت سایر مقررات ذیربط و منظور داشتن قانون مقررات صادرات و واردات امکانپذیر می باشد.

(9) اقدامات لازم در خصوص ارائه ابلاغیه دریافت و واریز وجوه به حسابهای ارزی فوق و نیز ارائه صورتحساب گردش عملیات آنها به گروه بانک جهانی معمول گردد.

(10) کلیه اطلاعات مربوط به تسهیلات تحت این دستورالعمل بایستی با هماهنگی ادارات تأمین اعتبارات ارزی و آمار و تعهدات ارزی این بانک در سامانه مربوطه، ثبت گردد.

(ح) آئین نامه تأمین مالی صادرات (کالا و خدمات)
بیشتر بخوانید:

مجموعه مقررات مرتبط با بخش چهارم مجموعه مقررات ارزی: تسهیلات ارزی و ضمانتنامه های ارزی (مقررات ارزی)
مجموعه مقررات بانکداری

مجموعه مقررات مرتبط با مقررات صادرات و واردات
نظریات مشورتی مرتبط با موضوعات بانکی
آرای وحدت رویه قضایی مرتبط با موضوعات بانکی
آرای دیوان عدالت اداری مرتبط با موضوعات بانکی

به منظور توسعه صادرات جمهوری اسلامی ایران و افزایش توان رقابت صادرکنندگان کالاها و خدمات قابل صدور ایرانی در سایر کشورها، بانکها می توانند با استفاده از منابع ارزی خود، "حساب ذخیره ارزی" *، تسهیلات دریافتی از سایر بانکها و موسسات خارجی و سایر منابع ارزی نسبت به اعطای تسهیلات در چارچوب این آیین نامه به صورت انفرادی یا سندیکایی اقدام نمایند.

* استفاده از تسهیلات حساب ذخیره ارزی در چارچوب این آئین نامه منوط به رعایت مقررات و دستورالعمل های مربوط به نحوه استفاده از حساب ذخیره ارزی که از طریق بانک مرکزی به آن بانک ابلاغ گردیده و رعایت سایر مقررات مربوطه می باشد.

(1) تعاریف

(1-1) خریدار: واردکننده کالاها و خدمات از ایران در سایر کشورها.

(1-2) فروشنده: صادرکننده کالاها و خدمات از ایران به سایر کشورها.

(3-1) بانک داخلی: هر بانک تجاری یا تخصصی یا هر مؤسسه اعتباری غیربانکی مجاز از سوی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران.

- (4-1) بانک خارجی: بانک فعال در عملیات بانکی بین المللی در سایر کشورها.
- (5-1) بانک مرکزی: بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران.
- (6-1) صندوق: صندوق ضمانت صادرات ایران.
- (7-1) ضامن: صندوق ضمانت صادرات ایران یا هر مؤسسه بین المللی بیمه ای یا بانکی معتبر که منفرداً یا مشترکاً بازپرداخت تسهیلات در سررسید را ضمانت مینماید.
- (8-1) قرارداد تجاری: قرارداد فروش کالاها و خدمات صادراتی منعقد شده بین فروشنده و خریدار یا پروفورم صادره توسط فروشنده و مورد قبول خریدار.
- (9-1) قرارداد تسهیلات: قرارداد اعطای تسهیلات منعقد شده بین بانک داخلی (تسهیلات دهنده) از یکسو و بانک/خریدار خارجی یا فروشنده ایرانی (تسهیلات گیرنده) از سوی دیگر.
- (10-1) اعتبار اسنادی: اعتبار اسنادی غیرقابل برگشت گشایش شده توسط بانک خارجی به نفع فروشنده در چارچوب آخرین مقررات متحدالشکل اعتبارات اسنادی اتاق بازرگانی بین المللی (UCP600).
- (11-1) اعتبار خریدار: (Buyer's Credit) تسهیلاتی که به موجب قرارداد تسهیلات (در ارتباط با صادرات کالا/خدمات) از طریق بانک داخلی (تسهیلات دهنده) در اختیار بانک/خریدار خارجی (تسهیلات گیرنده) قرار می گیرد.
- (12-1) اعتبار فروشنده: (Supplier's Credit) تسهیلاتی که به موجب قرارداد تسهیلات (در ارتباط با صادرات کالا/خدمات) در اختیار فروشنده قرار می گیرد.
- (13-1) ضمانت بازپرداخت: ضمانتنامه صادره توسط ضامن، گشایش اعتبار اسنادی مدت دار توسط بانکهای معتبر یا تأیید اعتبارات مدتدار توسط بانکهای معتبر برای تضمین بازپرداخت اصل تسهیلات، سود و سایر هزینه های متعلقه.
- (14-1) تسهیلات میان مدت: تسهیلاتی که حداکثر ظرف مدت ۷ سال از نقطه شروع دوره بازپرداخت، تسویه می شود.
- (15-1) نقطه شروع دوره بازپرداخت: در رابطه با صدور کالاهای سرمایه ای، تجهیزات و خدمات فنی و مهندسی تاریخ مورد نظر برای شروع دوره بازپرداخت تسهیلات اعطایی با توجه به نو صادرات و شرایط قرارداد تسهیلات و مسئولیت های صادرکننده به تشخیص بانک اعطاءکننده تسهیلات با توجه به یکی از گزینه های ذیل تعیین می شود:
- (15-1-1) تاریخ حمل یا معامله اسناد درمورد تحویل یکباره کالا.
- (15-2-1) تاریخ حمل عمده (تاریخ حملی که با انجام آن حداقل ۹۰ درصد ارزش کالاها و خدمات صادراتی تحویل می شوند).
- (15-3-1) تاریخ راه اندازی پروژه یا تحویل موقت آن به کارفرما درمورد اجرای پروژهها و خدمات فنی و مهندسی یا ۳۶ ماه پس از اولین برداشت از محل تسهیلات، (هر کدام که زودتر واقع گردد).
- (2) ضوابط اعطای تسهیلات صادراتی:
- (1-2) بانکهای داخلی میتوانند به تشخیص و مسئولیت خود به هر تسهیلات گیرنده (بانک/خریدار خارجی و یا فروشنده) مورد قبول خود، تحت قرارداد عمومی و یا قرارداد موردی تأمین مالی صادرات به صورت اعتبار خریدار و یا اعتبار فروشنده به صورت انفرادی یا سندیکایی با رعایت سقفهای مجاز، تسهیلات اعطا نمایند.
- تبصره: بانکهای داخلی میتوانند برای تأمین مالی بخش ایرانی پروژههای چند ملیتی در سایر کشورها با بانکهای خارجی تسهیلات دهنده در آن پروژهها مشارکت/هماهنگی و به صورت مستقل و یا سندیکایی تسهیلات اعطا نمایند.

- 2-2) اعطای تسهیلات درمقابل پوشش کافی ازجمله ضمانت قابل قبول بانک داخلی برای تضمین بازپرداخت تسهیلات و جبران خسارت، امکانپذیر است.
- تبصره ۱ : صندوق ضمانت صادرات ایران فهرست کشورهای مورد نظر خود برای صدور ضمانتنامه تأمین مالی صادرات و اصلاحات بعدی آن را به بانک مرکزی ج.ا.ا و شبکه بانکی کشور اعلام می نماید.
- تبصره ۲ : چنانچه ضمانت بازپرداخت توسط ضامن، کل مبلغ تسهیلات اعطایی را پوشش ندهد بانک داخلی میتواند تضمین اضافی متناسب با مبلغ تسهیلات بدون پوشش مطالبه و یا خود با دریافت هزینه ریسک مناسب برای مبلغ تسهیلات بدون پوشش قبول ریسک نماید.
- 2-3) اعطای تسهیلات موکول به دریافت اعتبار اسنادی غیرقابل برگشت برای پرداخت مبلغ مندرج در قرارداد تجاری به فروشنده می باشد.
- تبصره: اعطای تسهیلات خارج از چارچوب اعتبار اسنادی با تشخیص و تقاضای بانک داخلی و موافقت بانک مرکزی امکانپذیر است.
- 2-4) اعطای تسهیلات موکول به رعایت ضوابط اعتباری و مقررات داخلی بانک تسهیلات دهنده می باشد.
- 2-5) تسهیلات مورد نظر صرفاً برای صادرات به کشورهای اعطا خواهد شد که فاقد تعهدات معوق سامان نیافته به جمهوری اسلامی ایران باشند. نام این کشورها توسط بانک مرکزی ج.ا.ا اعلام می شود.
- تبصره ۱ : در صورت تضمین بازپرداخت توسط بانک یا مؤسسه معتبر بین المللی و یا گشایش اعتبار اسنادی مدتدار غیرقابل برگشت توسط اینگونه بانکها، اعطای تسهیلات به متقاضیان آن کشورها با تشخیص بانک عامل بلامانع می باشد.
- تبصره ۲ : چنانچه صندوق ضمانت صادرات ایران بازپرداخت تسهیلات به اینگونه کشورها را تضمین نماید، اعطای تسهیلات پس از اخذ مجوز بانک مرکزی مجاز می باشد.
- 2-6) تسهیلات مورد نظر برای صادرات کالاها و خدماتی قابل اعطا است که حداقل ۶۰ درصد ارزش آن کالاها ساخت ایران و یا ۶۰ درصد ارزش آن خدمات توسط صادرکنندگان ایرانی قابل ارائه باشند. تشخیص این امر درمورد کالا برعهده دستگاه ذربط و درخصوص خدمات فنی و مهندسی برعهده کمیته موضوع ماده (۱۹) آیین نامه مقررات حمایتی دولت برای صادرات خدمات فنی و مهندسی می باشد.
- 2-7) به منظور تأمین سرمایه مورد نیاز به ارز در تولید یا تأمین کالاهای صادراتی یا ملزومات موردنیاز پروژه های فنی و مهندسی، بانکها مجاز هستند نسبت به پرداخت تسهیلات ارزی قبل از حمل کالا و یا ارایه خدمات (در سقف نیاز ارزی)، به تولیدکننده یا صادرکننده اقدام نمایند.

بیشتر بخوانید:

[مجموعه مقررات مرتبط با بخش چهارم مجموعه مقررات ارزی: تسهیلات ارزی و](#)

[ضمانتنامه های ارزی \(مقررات ارزی\)](#)

[مجموعه مقررات بانکداری](#)

[مجموعه مقررات مرتبط با مقررات صادرات و واردات](#)

[نظریات مشورتی مرتبط با موضوعات بانکی](#)

[آرای وحدت رویه قضایی مرتبط با موضوعات بانکی](#)

[آرای دیوان عدالت اداری مرتبط با موضوعات بانکی](#)

3) مراحل اجرایی اعطای تسهیلات:

3-1) بررسی امکان اعطای تسهیلات:

3-1-1) درخواست تأمین مالی از بانک داخلی: تقاضای استفاده از تسهیلات صادراتی با ذکر مبلغ و مشخصات قرارداد تجاری از سوی متقاضی به بانک داخلی ارائه می گردد.

3-1-2) پس از دریافت گواهی اولیه ضامن برای تضمین تسهیلات و اطمینان از گشایش اعتبارات اسنادی و یا تعیین و توافق سایر روش های پرداخت (با رعایت تبصره ذیل بند (۲ - ۳))، بانک تسهیلات دهنده ضمن بررسی مدارک و انجام مذاکرات و پیشبینی منابع لازم، موافقت مشروط خود را به متقاضی اعلام می نماید.
3-1-3) انعقاد قرارداد تسهیلات و نافذ شدن آن: پس از توافق طرفین درمورد کلیه جنبه های مالی، حقوقی، اجرایی و ضمانتی، قرارداد تسهیلات امضاء و بین طرفین مبادله می شود. با محقق شدن پیش شرطهای مورد نظر، بانک تسهیلات دهنده موثر شدن قرارداد و موافقت قطعی خود با اعطای تسهیلات را به تسهیلات گیرنده اعلام مینماید.

3-2) شرایط انعقاد قرارداد تسهیلات: قرارداد تسهیلات باید حاوی جزئیات مالی، حقوقی و اجرایی مورد نظر بانک داخلی ازجمله نکات زیر باشد:

3-2-1) مشخصات تسهیلات دهنده و تسهیلات گیرنده.

3-2-2) مشخصات فروشنده و خریدار طرفهای قرارداد تجاری.

3-2-3) مشخصات کالاها و خدمات موضوع قرارداد تجاری.

3-4) مبلغ و نوع ارز قرارداد

3-5) تعیین نرخ سود تسهیلات اعطایی (شامل هزینه منابع و سود بانک تسهیلات دهنده) با مشخص نمودن نرخ پایه برای محاسبه سود (نرخ ثابت یا شناور) و مبنا و حاشیه سود درمورد نرخ شناور.

تبصره: نرخ سود تسهیلات ارزی صادراتی جهت طرح هایی که دارای پوشش صندوق ضمانت صادرات می باشند، یک درصد کمتر در نظر گرفته می شود.

3-6) تعیین نحوه محاسبه و پرداخت سود تسهیلات و سررسیدهای آن در دوره برداشت و بازپرداخت.

تبصره: سود تسهیلات و سایر هزینه های مربوط به دوره برداشت در همان دوره و اصل اقساط به همراه سود متعلقه آن در دوره بازپرداخت توسط تسهیلات گیرنده پرداخت می شود.

3-7) تعیین نرخ هزینه تعهد و نحوه محاسبه و پرداخت آن برای اعتبارات میان مدت.

3-8) تعیین نرخ هزینه مدیریت و نحوه محاسبه و پرداخت آن برای اعتبارات میان مدت.

3-9) تعیین وجه التزام پرداخت خسارت تأخیر تأدیه و نحوه محاسبه و پرداخت آن.

3-10) تعیین مشخصات حسابهای مربوط جهت وصول اصل، سود و سایر مبالغ قابل پرداخت تحت قرارداد تسهیلات.

3-11) شرایط نافذ شدن قرارداد تسهیلات: پس از احراز شرایط تعیین شده از سوی بانک تسهیلات دهنده ازجمله ضمانت بازپرداخت و تعیین روش پرداخت قابل قبول، موثر شدن قرارداد تسهیلات به صورت کتبی به تسهیلات گیرنده اعلام خواهد شد.

3-12) دوره برداشت یا استفاده از تسهیلات: از تاریخ موثر شدن قرارداد تسهیلات ضروری است تاریخ دقیقی به عنوان آخرین فرجه برای برداشت تسهیلات مشخص و درج گردد. دوره مذکور با موافقت ضامن و بانک تسهیلات دهنده متناسب با اصلاح قرارداد تجاری قابل تمدید می باشد.

- (13-3) شرایط پرداخت مبلغ قرارداد تجاری: در قراردادهای کوتاه مدت تا حداکثر کل مبلغ قرارداد تجاری و در قراردادهای میان مدت هشتاد و پنج درصد مبلغ قرارداد تجاری و حق بیمه ضامن از محل تسهیلات قابل اعطا می باشد.
- تبصره: در قراردادهای میان مدت حداقل پانزده درصد مبلغ قرارداد تجاری و پانزده درصد حق بیمه ضامن میتواند به صورت پیش پرداخت، میان پرداخت و یا ترکیبی از این دو (در قبال اسناد حمل کالا / ارائه خدمات) تا زمان استفاده از تسهیلات توسط خریدار و از طریق بانک داخلی به فروشنده پرداخت گردد.
- (14-3) در صورت موافقت بانک تسهیلات دهنده و ضامن با تمدید دوره برداشت تسهیلات، تمدید آخرین فرجه برای نقطه شروع دوره بازپرداخت نیز متناسب با مدت تمدید دوره برداشت بلامانع خواهد بود، مشروط بر اینکه پس از تمدید، کل مدت دوره قرارداد تسهیلات از ۱۰ سال تجاوز ننماید.
- (15-3) تعداد اقساط بازپرداخت و تناوب آنها: برای تسهیلات کوتاه مدت در یک یا چند قسط حداکثر ظرف دوره بازپرداخت و برای تسهیلات میان مدت در اقساط مساوی و متوالی حداکثر شش ماهه، سررسید اولین قسط حداکثر شش ماه پس از نقطه شروع دوره بازپرداخت.
- (16-3) دوره بازپرداخت تسهیلات: برای کالاهای مصرفی (تسهیلات کوتاه مدت) تا حداکثر دو سال پس از تاریخ معامله هر سری اسناد حمل و برای کالاهای سرمایه ای، اجرای طرح و صدور خدمات فنی و مهندسی (تسهیلات میان مدت) حداکثر تا ۷ سال از نقطه شروع دوره بازپرداخت به تشخیص بانک اعطاء کننده تسهیلات.
- (17-3) شرایط تضمین یا وثیقه تسهیلات تعیین شده برای کشور و بانک خارجی با هماهنگی ضامن.
- (18-3) موارد قصور از ناحیه تسهیلات گیرنده و پیامدهای آن (تعلیق قرارداد تسهیلات و تبدیل به حال شدن کل مانده تسهیلات برداشت شده).
- (19-3) امکان واگذاری مطالبات ناشی از اعطای تسهیلات به اشخاص ثالث (یا ضامنین).
- (20-3) مرجع رسیدگی به اختلافات احتمالی طرفین و حل و فصل آنها.
- (21-3) قانون حاکم بر قرارداد.
- (22-3) التزام ها و شروط ضمن عقد.
- (23-3) پیوست های مرتبط با امور مالی، حقوقی و اجرایی قرارداد.
- (24-3) زبان نگارش قرارداد (حتی المقدور به زبانهای فارسی و انگلیسی).
- (4) مراجعه به ضامن و مطالبه وجوه تأدیه نشده هرگاه تسهیلات گیرنده در ایفای تعهدات مندرج در قرارداد تسهیلات قصور نماید بانک مذکور در قرارداد تسهیلات، همزمان «موارد قصور» تسهیلات دهنده با توجه به مفاد و شرایط اقدامات زیر را انجام خواهد داد:
- (1-1-4) ارسال اخطار کتبی برای تسهیلات گیرنده طبق شرایط قرارداد.
- (2-1-4) اعلام مراتب به ضامن و بانک مرکزی همراه با اطلاعات لازم.
- (3-1-4) سایر اقدامات آتی براساس شرایط ضمانتنامه ضامن و قراردادهای ذیربط.
- (2-4) مطالبه وجوه تأدیه نشده از ضامن:
- چنانچه بانک تسهیلات دهنده ظرف مهلت مقرر در قرارداد تسهیلات موفق به وصول مطالبات خود از تسهیلات گیرنده نشود در پایان مهلت مذکور، مبلغ مورد ضمانت و جبران هزینه های متعلقه را مطابق شرایط ضمانتنامه از ضامن مطالبه و دریافت خواهد نمود.

3-4) واگذاری حقوق بانک تسهیلات دهنده به ضامن: با دریافت مبالغ مورد مطالبه بانک تسهیلات دهنده از ضامن، بانک مذکور متناسباً حقوق خود نسبت به قرارداد تسهیلات و یا هرگونه ضمانت و وثیقه مربوط به تسهیلات موردنظر را با توجه به شرایط ضمانتنامه به ضامن واگذار خواهد نمود.
(5) موارد پیشبینی نشده:

موارد پیشبینی نشده در این آیین نامه، تابع ضوابط و مقررات مربوط خواهد بود.
(ط) آیین نامه تأمین مالی صادرات خدمات حمل و نقل (ترانزیت بین المللی) بیشتر بخوانید:

مجموعه مقررات مرتبط با بخش چهارم مجموعه مقررات ارزی: تسهیلات ارزی و ضمانتنامه های ارزی (مقررات ارزی)

مجموعه مقررات بانکداری

مجموعه مقررات مرتبط با مقررات صادرات و واردات

نظریات مشورتی مرتبط با موضوعات بانکی

آرای وحدت رویه قضایی مرتبط با موضوعات بانکی

آرای دیوان عدالت اداری مرتبط با موضوعات بانکی

به منظور حمایت از توسعه صادرات خدمات حمل و نقل و ترانزیت (کالا و مسافر) و افزایش توان رقابت فعالان این صنعت، بانکها مجاز هستند با امضاء قرارداد تسهیلات با متقاضیانی که فعالیت ترانزیتی آنها از طریق مراجع ذیربط محرز شده است، از محل منابع ارزی خود، با رعایت شرایط ذیل نسبت به تأمین مالی فعالیتهای مورد نظر اقدام نمایند.

1) سقف کلی و فردی تسهیلات

سقف کلی و فردی تسهیلات در قالب این آییننامه بر اساس بند (۳) از قسمت (الف) بخش چهارم مجموعه مقررات ارزی خواهد بود.

2) واجدین شرایط استفاده از تسهیلات

1-2) خریداران کالاهای موضوع ترانزیت از فروشندگان خارجی.

2-2) خریداران کالاهای سرمایه ای جهت تجهیز ناوگان حمل و نقل از جمله کامیون، تریلر، کشتی، هواپیما و...

3-2) متقاضیان تسهیلات جهت پرداخت اجاره‌ی تجهیزات لازم برای انجام فرآیند حمل و نقل.

4-2) پیمانکاران مجری پروژههای عمرانی جهت تسهیل امر ترانزیت از قبیل ساخت و

تکمیل جاده ها و آزادراه ها (مندرج در تصویب نامه شماره ۹۹۴۰۸/ت/۴۵۰۲۱ ن مورخ ۱۳۸۹/۰۵/۰۶ نمایندگان ویژه رئیس جمهور در کارگروه ساماندهی هماهنگی و توسعه و تشویق امر ترانزیت)، تأسیس و تجهیز پایانه های گمرکی ترانزیت و بازارچه های مرزی.

3) انواع تسهیلات

1-3) تسهیلات کوتاه مدت

پرداخت تسهیلات برای خرید کالاهای موضوع ترانزیت از فروشندگان خارجی و

همچنین اجاره ناوگان حمل و نقل (موضوع بندهای (۲ - ۱) و (3 - 2)) در قالب

تسهیلات کوتاه مدت شش ماهه و حداکثر به میزان ۸۰ درصد مبلغ کالای خریداری شده/قرارداد خواهد بود.

2-3) تسهیلات میان مدت

پرداخت تسهیلات برای تأمین مالی خرید کالاهای سرمایه ای جهت تجهیز ناوگان حمل و نقل و همچنین پروژههای عمرانی جهت تسهیل امر ترانزیت (موضوع بندهای ۲-۲) و (۲-۴) در قالب تسهیلات میان مدت با دوره تأمین مالی حداکثر ۶ سال شامل دوره استفاده حداکثر ۲ سال و دوره های تنفس و بازپرداخت، جمعاً ۴ سال (بنا بر تشخیص بانک تسهیلات دهنده) و حداکثر به میزان ۷۰ درصد مبلغ قرارداد و حق بیمه ضامن خواهد بود.

تبصره: در موارد خاص، تعیین دوره تأمین مالی مازاد بر ۶ سال منوط به اخذ مجوز از بانک مرکزی ج.ا.ا خواهد بود.

(4) نرخ سود

نرخ سود مورد انتظار تسهیلات بنابر تشخیص بانک عامل با توجه به نو قرارداد، نو ارز و وضعیت اعتباری متقاضی تعیین می شود.

(5) هزینه تعهد

نرخ هزینه تعهد و نحوه محاسبه و پرداخت آن برای اعتبارات میان مدت مشمول این آئین نامه، می بایست در قرارداد تسهیلات تعیین شود.

(6) خسارت تأخیر تأدیه دین

نرخ خسارت تأخیر تأدیه دین، حداقل به میزان ۱۲ درصد تعیین و به صورت شرط ضمن عقد در قرارداد درج و به امضای متقاضی برسد.

تبصره: هرگونه تغییر در نرخ فوق منوط به اعلام بانک مرکزی ج.ا.ا می باشد.

(7) انعقاد قرارداد و دریافت وثائق

قرارداد اعطای تسهیلات به ارز منعقد و بازپرداخت آن در سررسید به همان ارز خواهد بود. وثائق می بایست متناسب با هم ارز ریالی کل مبلغ تسهیلات به اضافه سود مربوطه و سایر هزینه های مربوط به ریسکهای مترتبه، بر اساس نرخ روز ارز در تاریخ تصویب تسهیلات تعیین و توسط بانک عامل دریافت شود.

(8) سایر شرایط

برای خرید کالاهای سرمایه ای موضوع بندهای (۲-۲) و (۲-۴)، مراحل ثبت سفارش در وزارت بازرگانی طی شده و شماره ۸ رقمی ثبت سفارش بر اوراق مربوط درج شود. ورود کالاهای موضوع ترانزیت (با مالکیت داخلی و خارجی) که مقصد آنها کشورهای دیگر می باشد، نیازی به ثبت سفارش ندارند.

پس از انعقاد قرارداد توسط خریدار، پرداخت تسهیلات در قالب افتتاح اعتبار اسنادی یا سایر روش های پرداخت وفق بخش اول مجموعه مقررات ارزی انجام خواهد پذیرفت. گشایش اعتبارات اسنادی، تمدید سررسید (با رعایت سقف دوره استفاده)، انجام اصلاحات و ...، تابع مقررات مربوطه خواهد بود.

اطلاعات تسهیلات پرداختی می بایست مرتباً از طریق سامانه مربوط به اداره آمار و تعهدات ارزی بانک مرکزی ج.ا.ا ارسال شود.

(9) موارد پیش بینی نشده

موارد پیش بینی نشده در این آئین نامه، تابع آئین نامه تأمین مالی صادرات (کالا و خدمات) مصوب شورای پول و اعتبار خواهد بود.

ی) تسهیلات برای صادرات (کالا خدمت) از محل حساب ذخیره ارزی بیشتر بخوانید:

مجموعه مقررات مرتبط با بخش چهارم مجموعه مقررات ارزی: تسهیلات ارزی و

ضمانتنامه های ارزی (مقررات ارزی)

مجموعه مقررات بانکداری

مجموعه مقررات مرتبط با مقررات صادرات و واردات

نظریات مشورتی مرتبط با موضوعات بانکی
آرای وحدت رویه قضایی مرتبط با موضوعات بانکی
آرای دیوان عدالت اداری مرتبط با موضوعات بانکی

به موجب مصوبه شماره ۹۵۵۳/۱۰۵ مورخ ۲۰/۱۲/۱۳۷۹ هیأت امناء حساب ذخیره ارزی مبلغ پانصد میلیون دلار برای تأمین مالی صادرات کالا و خدمات در قالب اعتبار خریدار و اعتبار فروشنده در چارچوب آیین نامه اجرایی ماده (۶۰) اصلاحی قانون برنامه سوم، تخصیص یافته است. مقتضی است با رعایت شرایط و ضوابط آیین نامه مزبور، مفاد آیین نامه تأمین مالی صادرات (کالا و خدمات) مصوب ۲۰/۰۹/۱۳۷۹ شورای پول و اعتبار و اصلاحات بعدی، مفاد قرارداد عاملیت و نکات ذیل نسبت به اعطای تسهیلات ارزی اقدام نمایند:

(۱) مبلغ قرارداد عاملیت منعقد شده با سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور و تغییرات بعدی آنرا به اداره عملیات ارزی این بانک اعلام و اعلامیه مسدودی ارز اخذ نمایند.
(۲) تسهیلات موضوع این بخشنامه باید در سقف های مجاز تسهیلات اعطایی آن بانک منظور شود.

(۳) اعطاء تسهیلات به دلار آمریکا، دلار کانادا، دلار استرالیا، پوند انگلیس، یورو، فرانک سوئیس، ین ژاپن، کرون دانمارک و کرون سوئد مجاز است. به منظور نگهداری سقف قرارداد عاملیت می بایست معادل دلاری قراردادهای منعقد شده به ارزهای غیردلار را براساس نرخ برابری آنها به دلار آمریکا محاسبه و مراقبت نمایند که مجموع آنها به نرخ روز انعقاد آخرین قرارداد از سقف قرارداد عاملیت تجاوز ننماید. مبنای محاسبه برابری اسعار به دلار آمریکا، نرخهای خرید به خرید ارزها طبق نرخنامه روزانه این بانک می باشد.

(۴) نرخ تسعیر تسهیلات اعطایی به ریال در هر مورد که ضرورت پیدا کند، نرخ روز ارز خواهد بود.

(۵) هزینه مدیریت پس از انعقاد قرارداد به مأخذ ۱۲۵/۰ درصد مبلغ قرارداد محاسبه و از تسهیلات گیرنده اخذ گردد.

(۶) استفاده از تسهیلات صرفاً در چارچوب مقررات مربوط به صادرات کالا و خدمات خواهد بود.

تبصره: مهلت گشایش اعتبار اسنادی حداکثر شش ماه از تاریخ انعقاد قرارداد با تسهیلات گیرنده می باشد.

(۷) پس از سه ماه از تاریخ انعقاد قرارداد نسبت به مانده استفاده نشده تسهیلات ارزی هزینه تعهد، به میزان ۱۲۵/۰ درصد در سال تعلق می گیرد که می بایست هر شش ماه یکبار توسط آن بانک محاسبه و از تسهیلات گیرنده وصول گردد.

(۸) سود و کارمزد متعلقه در دوره بازپرداخت توسط بانک عامل در پایان هر شش ماه نسبت به مانده استفاده شده تسهیلات محاسبه و از تسهیلات گیرنده اخذ گردد.
تبصره ۱: سود متعلقه در دوره استفاده از تسهیلات محاسبه و به حساب تسهیلات گیرنده منظور و در دوره بازپرداخت به اقساط مساوی همراه اقساط اصل و سود دوره بازپرداخت از تسهیلات گیرنده وصول گردد.

تبصره ۲: بانکها مجاز به اخذ سود و کارمزد روی سود انباشته در دوره استفاده از تسهیلات نمی باشند.

(۹) آن بانک می بایست نسبت به پرداخت وجه اسناد معامله شده و صورت وضعیت های تأیید شده طبق شرایط اعتبارات اسنادی پس از کسر مبلغ پیش پرداخت اقدام و اطلاعات مربوط شامل شماره اعتبار اسنادی، نام تسهیلات گیرنده و مبلغ پرداختی را

به اداره عملیات ارزی این بانک اعلام نماید. اداره عملیات ارزی عین ارز درخواستی را در وجه آن بانک پرداخت خواهد نمود.

10) ضروری است آن بانک در سررسید بازپرداخت اقساط، اصل و سهم سود دولت را به همان ارز موضوع قرارداد طی دو روز کاری به حساب ذخیره ارزی نزد این بانک واریز نماید.

11) گزارش اقدامات انجام شده و عملکرد قراردادهای منعقد شده مطابق فرم پیوست شماره (۱۰-۱) به صورت ماهانه تنظیم گردیده و یک نسخه از آن به دبیرخانه هیأت امناء حساب ذخیره ارزی مستقر در سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور و یک نسخه به این بانک ارسال شود.

ک) دستورالعمل ضمانتنامه های ارزی

بیشتر بخوانید:

[مجموعه مقررات مرتبط با بخش چهارم مجموعه مقررات ارزی: تسهیلات ارزی و](#)

[ضمانتنامه های ارزی \(مقررات ارزی\)](#)

[مجموعه مقررات بانکداری](#)

[مجموعه مقررات مرتبط با مقررات صادرات و واردات](#)

[نظریات مشورتی مرتبط با موضوعات بانکی](#)

[آرای وحدت رویه قضایی مرتبط با موضوعات بانکی](#)

[آرای دیوان عدالت اداری مرتبط با موضوعات بانکی](#)

صدور انواع ضمانتنامه های ارزی مورد نیاز اشخاص حقیقی و حقوقی ایرانی و غیر ایرانی، پذیرش و مطالبه ضمانتنامه های ارزی با رعایت نکات مشروحه ذیل و سایر مقررات مربوطه امکانپذیر است.

1) تعاریف:

در این دستورالعمل، عناوین زیر به جای عبارات مشروح مربوط به کار می روند:

1-1) مؤسسه اعتباری: بانک، مؤسسه اعتباری غیربانکی یا شعبه بانک خارجی که به موجب قانون و یا با مجوز بانک مرکزی ج.ا.ا. تأسیس شده و تحت نظارت این بانک قرار دارد. در این دستورالعمل عبارت مؤسسه اعتباری به عنوان ضامن یا ضامن متقابل بسته به مورد به کار رفته است.

1-2) ضمانتنامه عندالمطالبه/ضمانتنامه: هر تعهد امضاء شده عندالمطالبه که

متضمن تعهد به پرداخت مبلغ معینی در صورت ارائه درخواست مطالبه مطابق است و از رابطه پایه و درخواست صدور ضمانتنامه مستقل می باشد.

1-3) رابطه پایه: به معنای قرارداد، شرایط مناقصه بین ضمانتخواه و ذی نفع است که ضمانتنامه بر اساس آن صادر شده است

1-4) ضامن: طرفی که بنا به درخواست دستور دهنده/ضامن متقابل، ضمانتنامه صادر میکند.

1-5) ضمانتنامه متقابل: تعهد امضاء شده که توسط ضامن متقابل به ضامن یا ضامن متقابل دیگر داده می شود که آن ضامن یا ضامن متقابل دیگر، ضمانتنامه یا ضمانتنامه متقابل دیگری صادر کند.

1-6) ضامن متقابل: طرفی است که ضمانتنامه متقابل به نفع ضامن یا ضامن متقابل دیگری صادر میکند.

1-7) ضمانت خواه: طرفی که در ضمانتنامه به عنوان شخصی ذکر شده که تعهداتی را به موجب قرارداد (رابطه پایه) در قبال ذی نفع بر عهده گرفته است و ضمانتنامه برای تضمین ایفای آن تعهدات صادر می شود.

(8-1 دستور دهنده: طرفی (غیر از ضامن متقابل) که دستور صدور ضمانتنامه یا ضمانتنامه متقابل را میدهد و مسئول تأمین پرداخت به ضامن یا در صورت صدور ضمانتنامه متقابل به ضامن متقابل می باشد، دستور دهنده ممکن است همان ضمانت خواه باشد.

(9-1 ذی نفع: شخصی است که ضمانتنامه به موجب رابطه پایه به نفع او صادر می شود.

(10-1 ارائه مدارک مطابق با شرایط ضمانتنامه: ارائه مدارکی است که مطابق با شرایط ضمانتنامه و این دستورالعمل بوده و در صورتیکه در خصوص آن ضوابط خاصی در ضمانتنامه یا این دستورالعمل پیشبینی نشده است، مطابق با رویه های استاندارد بین المللی ضمانتنامه از جمله مقررات متحدالشکل ضمانتنامه های عندالمطالبه باشد.

(1-11 مطالبه: به معنی ارائه مدرک امضاء شده ای است که ذی نفع تحت ضمانتنامه/ضمانتنامه متقابل به ضامن/ضامن متقابل ارائه و درخواست پرداخت وجه الضمان مینماید.

(12-1 شرایط ضمانتنامه/ضمانتنامه متقابل: مطالبه مطابق ارائه مدارک مطابق با « مطالبه وجه ضمانتنامه ای است که الزامات را داشته باشد.

(13-1 خاتمه اعتبار: به معنی تاریخ یا واقعه خاتمه اعتبار ضمانتنامه است.

(14-1 انواع ضمانتنامه ارزی: منظور ضمانتنامه های ارزی شرکت در مناقصه، حسن انجام کار، پیش پرداخت، استرداد کسور وجه الضمان، تعهد پرداخت و سایر تعهداتی که پس از اخذ مجوز از بانک مرکزی ج.ا.ا. میتوان برای آن ضمانتنامه صادر نمود.

(15-1 ضمانتنامه قابل انتقال: ضمانتنامه ای است که ضامن میتواند آن را به درخواست ذی نفع موجود (انتقال دهنده) در اختیار ذی نفع جدیدی (انتقال گیرنده) قرار دهد.

(16-1 نرخ ارز: قیمت فروش اسکناس ارز مندرج در سامانه معاملات الکترونیکی ارز (ETS) است.

(17-1 ابلاغیه ارجاع کار: نامه کارفرما (در سربرگ کارفرما با درج شماره و تاریخ) به پیمانکار (نام کامل پیمانکار/پیمانکاران) مبنی بر پذیرش قیمت پیشنهادی و ارجاع کار با درج نام، سمت و امضاء کارفرما است که حاوی شماره و تاریخ برگزاری مناقصه حسب مورد، موضوع کامل قرارداد، مبلغ کل قرارداد، مبلغ/ درصد ضمانتنامه حسن انجام کار می باشد.

(18-1 سایر مقررات: کلیه ضوابط و مقرراتی که مؤسسه اعتباری به هنگام ارائه خدمات موظف به رعایت آنها می باشد.

(19-1 سامانه جامع ضمانتنامه های ارزی: سامانه ای که در بانک مرکزی ج.ا.ا. راه اندازی شده و امکان دریافت تمامی اطلاعات ضمانتنامه های ارزی صادره توسط مؤسسه اعتباری را به طور متمرکز، فراهم میسازد.

(2) شرایط عمومی

(1-2-2 مؤسسه اعتباری موظف است به منظور شناسایی مشتریان، پیش از صدور ضمانتنامه اقدامات ذیل را به عمل آورد:

(1-1-2 تطبیق مفاد قوانین و آیین نامه های اجرایی مربوط از قبل رعایت قانون مبارزه با پولشویی، قانون مبارزه با تأمین مالی تروریسم، قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز، آیین نامه های اجرایی مربوطه، دستورالعمل چگونگی شناسایی مشتریان اعم از داخلی و خارجی* و سایر ضوابط ابلاغی از سوی بانک مرکزی ج.ا.ا. در خصوص دستور دهنده، ضمانتخواه و ذی نفع اطمینان حاصل نماید.

*ملاک تعیین تابعیت شخص حقوقی ایرانی و غیر ایرانی محل اقامت قانونی ثبت شده شخص مذکور است. شخصیت حقوقی هر شخص، مستقل از رابطه سهامداری با شرکت های مادر و هم گروه اشخاص حقوقی مذکور است.

(2 - 1 - 2) نسبت به اعتبارسنجی دستور دهنده و ضمانت خواه (به صورت فردی/ذی نفع واحد) اقدام نماید. رعایت دستورالعملهای ابلاغی بانک مرکزی ج.ا.ا. در خصوص رفع تعهد ارزی واردکنندگان و صادرکنندگان به عنوان یکی از شاخصهای اعتبارسنجی در بررسی صلاحیت اعتباری دستوردهنده/ ضمانتخواه نیز ضروری است.

(3 - 1 - 2) صدور ضمانتنامه برای دستور دهنده و ضمانتخواه که وفق مقررات دارای سابقه چک برگشتی رفع سوء اثر نشده و یا بدهی غیرجاری تعیین تکلیف نشده نزد شبکه بانکی کشور باشد، ممنوع است. در خصوص اشخاص حقوقی، استعلام از سامانه های مرتبط برای همه اشخاص شامل صاحبان امضای مجاز و اعضای هیأت مدیره نیز می شود.

(4 - 1 - 2) صدور ضمانتنامه به تقاضای اشخاص حقوقی از نوع مسئولیت محدود صرفاً با توثیق صد درصد (۱۰۰٪) عین ارز وجه الضمان و یا معادل ریالی آن به نرخ ارز در روز صدور با پوشش ریسک تغییرات و نوسانات نرخ ارز امکانپذیر است.

(2 - 2) صدور ضمانتنامه ارزی تعهد پرداخت بابت تأمین و پوشش تعهدات پرداختی مربوط به واردات کالا و خدمات و تضمین بازپرداخت وام و هر نوع تسهیلات ارزی دریافتی از مؤسسات مالی و بانکهای خارجی، مجاز نمی باشد.

تبصره: صدور ضمانتنامه تعهد پرداخت تحت تضمین متقابل بانکهای خارجی (ابلاغی طی پیام سوئیفت یا سایر سازوکارهای ارتباطی مورد تأیید بانک مرکزی از قبیل سامانه سپام ارزی) که اداره خزانه داری ارزی بانک مرکزی ج.ا.ا.، نظر مثبت خود را در خصوص وضعیت مالی اعتباری آنها اعلام کرده باشد، با قبول مسئولیت توسط مؤسسه اعتباری بلامانع می باشد.

(3 - 2) صدور انواع ضمانتنامه های ارزی موضوع این دستورالعمل با اخذ مجوز از بانک مرکزی ج.ا.ا. امکان پذیر است، مگر مواردی که عبارت " بدون نیاز به اخذ مجوز" تصریح شده باشد.

(4 - 2) مؤسسه اعتباری می تواند نسبت به صدور انواع ضمانتنامه، به استثنای بند ۲ - ۲ این دستورالعمل، در قبال توثیق صد درصد عین ارز ضمانتنامه یا معادل ریالی آن به سایر ارزها (به تشخیص آن بانک با مد نظر نظر قرارداد کارمزد تبدیل ارز) و یا معادل ریالی آن (صرفاً برای اشخاص حقیقی و حقوقی ایرانی) به نرخ ارز در روز صدور با پوشش ریسک تغییرات و نوسانات نرخ ارز با رعایت سایر ضوابط و مقررات بدون نیاز به اخذ مجوز از بانک مرکزی ج.ا.ا. اقدام نماید. در این صورت چنانچه ضمانتخواه یا دستوردهنده مایل به تعدیل یا جایگزینی وثایق باشد، مؤسسه اعتباری می بایست مدارک لازم را به اداره تعهدات صادراتی و وارداتی بانک مرکزی ج.ا.ا. جهت اخذ مجوز ارسال نماید.

(5 - 2) چنانچه ضمانتخواه یا دستور دهنده، نماینده اشخاص حقیقی یا حقوقی خارجی در ایران باشد علاوه بر رعایت ضوابط و مقررات شناسایی مشتریان، رعایت ملاحظات ذیل نیز در خصوص نماینده ضروری است:

(1 - 5 - 2) شخص حقیقی: دریافت تصویر و اصل پروانه اقامت و گذرنامه معتبر حسب مورد، مدارک محل سکونت در ایران و مدارک بیانگر شغل در ایران اعم از موقت یا دائم.

(2 - 5 - 2) شخص حقوقی: مجوز فعالیت، گواهی ثبت شخص حقوقی مورد تأیید نمایندگی سیاسی ج.ا.ا. در موطن اصلی متقاضی حسب مورد، اسناد مبین محل فعالیت، گذرنامه و پروانه های اقامت معتبر هیأت مدیره شاغل در ایران حسب مورد.
(3 - 5 - 2) نمایندگان معرفی شده می بایست حداقل دارای یکی از انواع حساب های بانکی فعال در شبکه بانکی باشند.

(4 - 5 - 2) وکالتنامه و سند اعطای نمایندگی که متضمن حدود اختیارات و مسئولیت های نماینده و نحوه اعمال این اختیارات باشد، باید دارای ترجمه رسمی بوده، مورد تصدیق دفتر اسناد رسمی قرار گرفته و از اصالت هویت شخص حقیقی و حقوقی در منشأ خارجی اطمینان حاصل شود. بدیهی است ایجاد تعهد ارزی از حیث ضمانتنامه نیز می بایست جزء اختیارات نماینده پیش بینی شده باشد.

(6 - 2) مؤسسه اعتباری موظف است هنگام صدور انواع ضمانتنامه ارزی، مدارک مربوطه در چارچوب قرارداد و این دستورالعمل را کنترل و پس از تکمیل نسبت به صدور و یا حسب مورد ارسال درخواست به بانک مرکزی ج.ا.ا. جهت اخذ مجوز صدور ضمانتنامه اقدام نماید. ارسال تصاویر مدارک مربوطه از سوی مؤسسه اعتباری به منزله مطابقت مدارک فوق الذکر با اصل مدارک (که به رویت و تأیید بانک عامل رسیده است)، بررسی قرارداد و کنترل شرایط صدور ضمانتنامه بر مبنای مفاد قرارداد قلمداد می شود.

2- 7) در صورتیکه دستور دهنده و ضمانت خواه یکی نباشد اخذ درخواست صدور ضمانت نامه از ضمانت خواه ضروری است.

(8 - 2) قرارداد می بایست دارای مهر و امضاء طرفین با درج نام و سمت صاحب امضاء مجاز اسناد تعهدآور (حسب روزنامه رسمی) بوده و حاوی موضوع، تاریخ انعقاد، مشخصات کامل طرفین، مبلغ قرارداد و نوع ارز، مدت اجرا، نوع و مبلغ ضمانتنامه های پیش بینی شده و یا درصد سهم ضمانتنامه نسبت به کل مبلغ قرارداد، شرایط پرداخت، نحوه پرداخت، تاریخ خاتمه قرارداد و ترتیبات آن باشد.
تبصره: مدت اجرای قرارداد می بایست معین و مشخص بوده و موكول به انجام كار و یا عملی از طرف پیمانكار به منظور اتمام دوره قرارداد (از جمله تحویل موقت یا قطعی پروژه) نباشد.

بیشتر بخوانید:

[مجموعه مقررات مرتبط با بخش چهارم مجموعه مقررات ارزی: تسهیلات ارزی و](#)

[ضمانتنامه های ارزی \(مقررات ارزی\)](#)

[مجموعه مقررات بانکداری](#)

[مجموعه مقررات مرتبط با مقررات صادرات و واردات](#)

[نظریات مشورتی مرتبط با موضوعات بانکی](#)

[آرای وحدت رویه قضایی مرتبط با موضوعات بانکی](#)

[آرای دیوان عدالت اداری مرتبط با موضوعات بانکی](#)

(9 - 2) نام ضمانتخواه و ذی نفع ضمانتنامه با طرفین در قرارداد و سایر مدارک موجود مطابقت داشته باشد.

(10 - 2) موضوع ضمانتنامه مطابق با موضوع قرارداد باشد.

(11 - 2) مشخصات ضمانت خواه و ذی نفع اعم از حقیقی و حقوقی * شامل شماره ملی/شناسه ملی، شماره ثبت اشخاص حقوقی، آدرس و کد پستی در متن قرارداد

درج شده باشد. صحت اطلاعات مذکور می بایست به نحو مقتضی توسط مؤسسه اعتباری احراز شود.

*شناسه ملی اشخاص حقوقی ایرانی می باید بر اساس آخرین اطلاعات مندرج در سامانه رسمی سازمان ثبت اسناد و املاک کشور و اتباع بیگانه (حقوقی/حقیقی) بر اساس آخرین اطلاعات مندرج در پایگاه ملی اطلاعات اشخاص خارجی اعلام شود. (12 - 2) چنانچه در قرارداد، مشارکتی متشکل از چند شخص (حقیقی/حقوقی) مشترکاً و متضامناً مسئول ایفای تعهدات قراردادی در مقابل کارفرما باشند، لازم است سهم الشرکه و شرایط صدور ضمانتنامه با توجه به مفاد قرارداد منعقد و مشارکتنامه بین اعضا مشخص باشد.

تبصره: در صورت عدم درج اطلاعات مورد نیاز در قرارداد، ضمانت خواه می باید نسبت به ارائه اطلاعات مورد نیاز در قالب الحاقیه قرارداد یا اسناد و مدارکی که به عنوان جزئی از قرارداد پیش بینی شده، اقدام نماید.

(13 - 2) کلیه مدارک صادره در خارج از کشور علاوه بر تأیید نمایندگی سیاسی ج.ا.ا. در کشور مورد نظر می بایست به تأیید وزارت امور خارجه ج.ا.ا. مبنی بر صحت تأیید نمایندگی مزبور نیز رسیده باشد.

(14 - 2) ارائه ترجمه رسمی کلیه مدارک مربوطه در صورتی که به زبان غیر انگلیسی باشد، الزامی است. در رابطه با زبان انگلیسی اخذ ترجمه رسمی مدارک به اختیار مؤسسه اعتباری می باشد.

(15 - 2) مؤسسه اعتباری موظف است پیش از صدور ضمانتنامه، نسبت به ثبت مشخصات در درگاه خدمات الکترونیک و اخذ شماره ضمانتنامه (منحصر به فرد) از درگاه مزبور اقدام نماید.

(16 - 2) ضمانتنامه از تاریخ صدور پادار است مگر اینکه صراحتاً واقعه یا تاریخ مؤخری برای پادار بودن در متن ضمانتنامه ذکر شده باشد. علاوه بر این لازم است پادار شدن ضمانتنامه های پیش پرداخت و استرداد کسور وجه الضمان منوط به ارائه سندی توسط ضمانتخواه به ضامن مبنی بر وصول وجه پیش پرداخت/کسور وجه الضمان قرارداد منعقد یا اعتبار اسنادی شود. پیش بینی نحوه ارائه سند مذکور به ضامن در متن ضمانتنامه ضروری است.

(17 - 2) نرخ وجه التزام تأخیر تأدیه دین ضمانتنامه های پرداخت شده در چارچوب دستورالعمل های ابلاغی از سوی بانک مرکزی ج.ا.ا. (حداکثر نرخ سود عقود غیر مشارکتی به علاوه هشت درصد) می باشد. نرخ ارز مورد استفاده جهت محاسبه معادل ریالی وجه التزام، بالاترین نرخ فروش ارز مندرج در سامانه معاملات الکترونیکی ارز (ETS) است.

(18 - 2) تعیین سررسید ضمانتنامه حداکثر یکسال از تاریخ صدور و قابل تمدید حداکثر برای دوره های یکساله بلامانع است.

(19 - 2) درج عبارت " ضمانتنامه پس از خاتمه از درجه اعتبار ساقط می شود" در متن ضمانتنامه/ضمانتنامه متقابل الزامی است.

2- ۲۰) در زمان پرداخت وجه ضمانت نامه به ذینفع، ملاک تسویه حساب با دستور دهنده، نرخ فروش ارز در روز پرداخت و تسویه دستور دهنده با مؤسسه اعتباری، خواهد بود. از این رو هنگام صدور ضمانت نامه اخذ تعهد کتبی از دستور دهنده در این خصوص الزامی است.

(21 - 2) استفاده از آخرین نسخه مقررات متحدالشکل ضمانت نامه های عندالمطالبه به شر عدم مغایرت با دیگر مواد این دستورالعمل و همچنین سایر بخشنامه های ابلاغی این بانک، امکان پذیر است.

22 - 2) مؤسسه اعتباری موظف است پس از راه اندازی سامانه جامع ضمانت نامه های ارزی، متعاقب صدور ضمانت نامه/ضمانت نامه متقابل در چارچوب این دستورالعمل، نسبت به تکمیل اطلاعات آن (اعم از با مجوز و بدون نیاز به اخذ مجوز) در سامانه مذکور اقدام نماید. هرگونه تغییر و یا اصلاح ضمانتنامه / ضمانت نامه متقابل نیز می بایست در سامانه فوق ثبت شود.

تبصره: تا زمان راه اندازی سامانه جامع ضمانت نامه های ارزی، مؤسسه اعتباری موظف به تکمیل اطلاعات در سامانه ضمانت نامه های صادراتی (موضوع نامه عمومی شماره ۱۵۴۷۶۷/۰۲ مورخ ۱۴۰۲/۰۶/۰۳ بانک مرکزی و اصلاحات بعدی آن) خواهد بود.

23 - 2) در صورت انصراف از صدور ضمانتنامه، مؤسسه اعتباری موظف است مراتب عدم استفاده از شماره ضمانتنامه را در درگاه خدمات الکترونیک ثبت نماید.

24 - 2) به منظور جلوگیری از جعل، سوء استفاده از ضمانتنامه ها و پیامدهای مترتبه، حفظ منافع ذی نفع و فراهم سازی اطمینان خاطر برای ذی نفع ضمانتنامه ها، مؤسسه اعتباری موظف است ظرف دو ماه از تاریخ ابلاغ بخشنامه نسبت به طراحی و پیاده سازی سامانه استعلام برخط در پایگاه اطلاع رسانی خود اقدام نماید به گونه ای که ذی نفع ضمانتنامه با درج شماره ضمانتنامه، شماره ملی/شناسه ملی بتواند از اصالت ضمانتنامه صادره اطمینان حاصل نماید.

3) وثایق و کارمزد صدور ضمانتنامه

1 - 3) مؤسسه اعتباری مکلف است قبل از صدور ضمانتنامه، با توجه به وضعیت اعتباری دستور دهنده و ضمانتخواه در سامانه های ذی ربط، وثایق لازم و کافی از دستوردهنده اخذ نماید.

2 - 3) مؤسسه اعتباری موظف است بابت سپرده نقدی صدور ضمانتنامه حداقل معادل ده درصد مبلغ ضمانتنامه را به صورت یک یا ترکیبی از وجه نقد، شمش طلا (با خصوصیات مندرج در [آیین نامه ورود و صدور فلزات گرانبها](#))، اسناد خزانه، اوراق قرضه دولتی، اوراق خزانه اسلامی، اوراق مشارکت منتشره بر اساس مجوز بانک مرکزی، سپرده سرمایه گذاری مدت دار، حسابهای پس انداز قرض الحسنه نزد آن بانک، حساب سپرده سرمایه گذاری مدت دار دستور دهنده/ ضمانت خواه نزد سایر مؤسسات اعتباری، گواهی های سپرده سرمایه گذاری مدت دار ویژه عام و خاص، اوراق قرض الحسنه، یا حسابهای ارزی شامل حساب های سپرده سرمایه گذاری مدت دار ارزی، قرض الحسنه جاری ارزی و قرض الحسنه پس انداز ارزی نزد مؤسسه اعتباری صادر کننده ضمانت نامه یا سایر مؤسسات اعتباری را اخذ نماید.

تبصره: مؤسسه اعتباری میتواند از دریافت وثایق موضوع این ماده بابت صدور ضمانتنامه شرکت در مناقصه صرف نظر نماید. در این صورت سایر وثایق / تضامین نسبت به کل مبلغ ضمانتنامه محاسبه خواهد شد.

3 - 3) نوع و ترکیب وثایق تضامین بر اساس ضوابطی تعیین خواهد شد که هیأت مدیره مؤسسه اعتباری در چارچوب ضوابط و مقررات با تاکید بر وثایق / تضامین با درجه نقد شوندگی بالا، تعیین و ابلاغ می نماید.

4 - 3) اخذ سفته ریالی و یا سفته با درج مبلغ ارزی بابت تضمین مبلغ ضمانتنامه بلامانع است.

تبصره: اخذ سفته (ریالی یا ارزی)، حداقل باید معادل یکصد و بیست درصد مابقی مبلغ ضمانتنامه باشد.

5 - 3) مؤسسه اعتباری میتواند بابت وثیقه / تضامین کل ضمانتنامه و یا معادل مابقی مبلغ ضمانتنامه، ضمانتنامه ارزی سایر مؤسسات اعتباری مجاز داخلی، بانکها یا

مؤسسات اعتباری غیربانکی معتبر خارجی و ضمانتنامه های ارزی صادره توسط صندوق ضمانت صادرات ایران را با ملحوظ داشتن مفاد بند (۳ - ۱۱) این دستورالعمل نیز اخذ نماید.

تبصره: پذیرش ضمانتنامه صادره توسط بانک یا مؤسسه اعتباری غیربانکی خارجی (ابلاغی طی پیام سوئیفت یا سایر سازوکارهای ارتباطی مورد تأیید بانک مرکزی از قبیل سامانه سپام ارزی) پس از دریافت نظر مثبت اداره خزانه ارزی بانک مرکزی در خصوص وضعیت مالی اعتباری آنها و با قبول مسئولیت توسط مؤسسه اعتباری بلامانع است.

(6 - 3) ترهین اموال غیرمنقول، سهام شرکت های بورسی که نماد آنها در تابلوی اصلی بورس درج شده باشند، کشتی یا هواپیما، حداقل معادل یکصد و پنجاه درصد ارزش کارشناسی تعیین شده توسط کارشناس رسمی دادگستری بابت مابقی مبلغ ضمانتنامه بلامانع است.

(7 - 3) مؤسسه اعتباری موظف است وجه موجود در حساب سپرده سرمایه گذاری مدت دار و یا سپرده قرض الحسنه پس انداز/جاری (اعم از ریالی و ارزی) که به عنوان سپرده ضمانتنامه صادره در نظر گرفته شده است، به میزان سپرده مورد نظر تا زمان سررسید ضمانت نامه مسدود و نگهداری نماید.

تبصره - در صورت مطالبه ضمانت نامه در سررسید و عدم پرداخت از سوی دستور دهنده/ ضمانت خواه، مؤسسه اعتباری پس از رفع مسدودی، از محل وجه موجود در حساب سپرده سرمایه گذاری و یا سپرده قرض الحسنه پس انداز/ جاری (اعم از ریالی و ارزی) که به عنوان وثیقه ضمانت نامه صادره در نظر گرفته شده است، وجه ضمانت نامه مطالبه شده و کارمزدهای وصول نشده، حسب مورد (تا میزان موجودی حساب ها) را تامین نماید. در خصوص سپرده های ریالی نرخ ارز در روز پرداخت به ذینفع ملاک عمل خواهد بود. اخذ تعهد از دستور دهنده / ضمانت خواه در این خصوص الزامی است.

(8 - 3) نرخ کارمزد ضمانتنامه های ارزی بر اساس بخشنامه های ابلاغی از سوی اداره ذیربط بانک مرکزی ج.ا.ا. می باشد.

(9 - 3) اخذ وثایق و کارمزد صدور ضمانتنامه صادرات خدمات فنی و مهندسی در چارچوب آیین نامه اجرایی حمایت از صادرکنندگان خدمات فنی و مهندسی موضوع مصوبه شماره ۲۷۰۵۷/۴۰۵۲۷ مورخ ۰۸/۰۲/۱۳۸۹ هیأت محترم وزیران، تابع آیین نامه فوق و اصلاحیه های مربوطه آن خواهد بود.

(10 - 3) نرخ ارز مورد عمل در خصوص سپرده نقدی، کارمزد و وثایق / تضامین مربوط در زمان صدور ضمانت نامه، نرخ ارز روز صدور می باشد.

(11 - 3) توثیق ضمانتنامه/ضمانتنامه متقابل صادره توسط مؤسسات اعتباری بابت موضوعی غیر از رابطه پایه ای که به واسطه آن صادر شده است، امکان پذیر نیست.

بیشتر بخوانید:

مجموعه مقررات مرتبط با بخش چهارم مجموعه مقررات ارزی: تسهیلات ارزی و

ضمانتنامه های ارزی (مقررات ارزی)

مجموعه مقررات بانکداری

مجموعه مقررات مرتبط با مقررات صادرات و واردات

نظریات مشورتی مرتبط با موضوعات بانکی

آرای وحدت رویه قضایی مرتبط با موضوعات بانکی

آرای دیوان عدالت اداری مرتبط با موضوعات بانکی

4) صدور ضمانتنامه

- 1) - 4 صدور ضمانتنامه ارزی شرکت در مناقصه پس از دریافت اسناد مناقصه و دیگر مدارک مورد نیاز مؤسسه اعتباری قبل از برگزاری مناقصه بدون نیاز به اخذ مجوز از بانک مرکزی ج.ا.ا امکان پذیر است.
- 2) - 4 حداکثر مدت زمان اعتبار ضمانتنامه شرکت در مناقصه شش ماه از تاریخ برگزاری مناقصه می باشد و در صورت ضرورت، حسب تشخیص بانک عامل، حداکثر دو دوره سه ماهه دیگر قابل تمدید است.
- 3) - 4 صدور ضمانتنامه حسن انجام کار با ارائه ابلاغیه ارجاع کار معتبر منضم به اسناد مناقصه، پیشنهادیست قرارداد و سایر سوابق مرتبط امکانپذیر می باشد. در این حالت پیش بینی ارائه قرارداد امضاء شده در صورت مطالبه وجه آن، در متن ضمانتنامه صادره الزامی است.
- 4) - 4 صدور انواع ضمانتنامه ارزی مورد نیاز صادرکنندگان کالاهای صنعتی، کشاورزی، معدنی، دارویی و سایر با ارائه گواهی تأیید صلاحیت ضمانت خواه مبنی بر توانایی اجرای قرارداد مربوطه از وزارتخانه ذی ربط و رعایت مفاد این دستورالعمل امکانپذیر است.
- 5) - 4 صدور انواع ضمانتنامه ارزی صادرکنندگان خدمات فنی و مهندسی در چارچوب آیین نامه اجرایی حمایت از صادرکنندگان خدمات فنی و مهندسی صرفاً با لحاظ نمودن شرایط ذیل و رعایت سایر مفاد این دستورالعمل امکان پذیر است.
- 1) - 5 - 4 ارائه گواهی تأیید صلاحیت از سازمان برنامه و بودجه کشور. (در رشته ها و زمینه های خاصی که سازمان یادشده گواهی تأیید صلاحیت صادر نمی نماید، تأیید کارگروه موضوع ماده ۱۹ آیین نامه مزبور ملاک عمل خواهد بود)
- 2) - 5 - 4 در مورد ضمانت نامه های حسن انجام کار، پیش پرداخت و استرداد کسور وجه الضمان، علاوه بر گواهی تأیید صلاحیت از سازمان برنامه و بودجه کشور، ارائه گواهی کارگروه ماده ۱۹ مستقر در سازمان توسعه تجارت ایران حاوی سقف مبلغ ضمانتنامه و مبلغ کل قرارداد.
- 3) - 5 - 4 صدور ضمانتنامه در چارچوب تبصره ماده (۲) آیین نامه مذکور صرفاً با تصریح استفاده از تسهیلات تبصره فوق در متن مجوز کارگروه ماده (۱۹) امکانپذیر است.
- 4) - 5 - 4 صدور ضمانتنامه در مقابل دو درصد وجه نقد یا سایر وثایق مورد قبول شبکه بانکی و ۹۸ درصد سفته نسبت به ارزش ضمانت نامه قابل انجام است.
- 5) - 5 - 4 نرخ کارمزد صدور ضمانتنامه حداکثر نیم درصد معادل ریالی ارزش ضمانت نامه در سال به نرخ ارز روز صدور می باشد.
- 6) - 5 - 4 در صورت مطالبه وجه ضمانت نامه، رعایت مفاد ماده ۷ آیین نامه مزبور مبنی بر تعقیب قانونی توسط مؤسسه اعتباری جهت وصول مطالبات از صادرکننده و واریز آن (معادل وجوه دریافتی از بودجه عمومی) به حساب درآمد عمومی، الزامی است.
- 6) - 4 صدور انواع ضمانت نامه ارزی مورد نیاز پیمانکاران، مشاوران و سازندگان داخلی که امور خدمات مهندسی مشاور، طراحی، ساختمانی، تأسیساتی، تجهیزاتی و سایر را در داخل کشور در چارچوب ضوابط و مقررات اجرا می کنند با رعایت شرایط و نکات ذیل امکان پذیر می باشد:

1) - 6 - 4 سهم ارزی و ریالی می بایست به تفکیک در قرارداد منظور شده باشد. مگر در مواردی که طبق مقررات ارزی کشور و یا به موجب قوانین خاص وجه موضوع قرارداد به صورت ارزی تجویز شده باشد.

1) - 1 - 6 - 4 سهم ارزی: خرید کالا و خدمات از خارج کشور شامل تجهیزات، لوازم یدکی، کرایه حمل (در صورت خرید به صورت CFR و سایر ترم های مشابه)، دانش فنی، خدمات کارشناسی، حق لیسانس، آموزش در خارج از کشور و... است.

2) - 1 - 6 - 4 سهم ریالی: کلیه هزینه های داخل کشور اعم از ساخت داخل، کارهای ساختمانی، حمل و نقل داخلی، هزینه اقامت، رفت و آمد، هزینه های دفتری، قسمتی از حقوق کارکنان خارجی و... می باشد.

2) - 6 - 4 صدور ضمانت نامه ارزی صرفاً بابت بخش ارزی قرارداد و احراز مستندات مربوط به خرید کالا و خدمت از خارج از کشور امکان پذیر است. در خصوص ضمانتنامه حسن انجام کار ارائه پروفرما(های) فروشنده/فروشندهگان خارجی و در خصوص ضمانتنامه پیش پرداخت، تأیید اسناد توسط اتاق بازرگانی (با نظرداشت مفاد بخش اول مجموعه مقررات ارزی) لازم است.

3) - 6 - 4 در صورت گشایش اعتبار اسنادی، اخذ تصویر پیام های مرتبط ابلاغی از طریق سوئیفت یا سایر سازوکارهای ارتباطی مورد تأیید بانک مرکزی از قبیل سامانه سپام ارزی و تطابق شرایط مندرج در آخرین اصلاحیه اعتبار اسنادی با مبلغ قرارداد مرتبط و مبلغ ضمانتنامه مورد درخواست، توسط مؤسسه اعتباری ضروری است.

4) - 6 - 4 صدور ضمانتنامه ارزی به نفع شرکت های مشمول قانون حداکثر استفاده از توان تولیدی و خدماتی کشور و حمایت از کالای ایرانی مصوب ۱۳۹۸/۰۲/۱۵ و اصلاحات بعدی آن با رعایت مفاد جزء «۲» - شرایط گشایش اعتبار اسنادی ارزی داخلی» بند «الف - واردات کالا و کالا - خدمت» بخش اول مجموعه مقررات ارزی، امکانپذیر است.

5) - 6 - 4 صدور ضمانتنامه های ارزی حسن انجام کار، پیش پرداخت و استرداد کسور وجه الضمان حداکثر هر کدام تا سقف "دویست هزار یورو یا معادل آن به سایر ارزها" پس از دریافت و بررسی قرارداد مربوطه با رعایت مندرجات این دستورالعمل و نیز سایر ضوابط و مقررات بدون نیاز به اخذ مجوز از بانک مرکزی ج.ا.ا. بلامانع است.

6) - 6 - 4 چنانچه ارزش ضمانتنامه های فوق الذکر بیش از "دویست هزار یورو یا معادل آن به سایر ارزها" باشد ارسال درخواست مؤسسه اعتباری منضم به مدارک مورد نیاز در چارچوب این دستورالعمل جهت اخذ مجوز صدور ضمانتنامه به اداره صادرات بانک مرکزی ج.ا.ا. الزامی است.

7) - 4 مؤسسه اعتباری مکلف است ضمانتنامه های مرتبط با معاملات دولتی را در چارچوب آیین نامه تضمین معاملات دولتی موضوع تصویب نامه شماره ۱۲۳۴۰۲/ت/۵۰۶۵۹ هـ مورخ ۲۲/۰۹/۱۳۹۴ هیأت محترم وزیران و اصلاحیه های بعدی آن و صرفاً مطابق نمونه های پیوست تصویب نامه صادر نماید.

8) - 4 صدور انواع ضمانتنامه ارزی به درخواست اشخاص حقیقی و حقوقی غیرایرانی و یا نمایندگان آنها، موضوع بند (۲ - ۵) شرایط عمومی این دستورالعمل، با توثیق صد درصد (۱۰۰٪) عین مبلغ ضمانتنامه به ارز و بدون نیاز به اخذ مجوز از بانک مرکزی ج.ا.ا. یا با دریافت ضمانت نامه متقابل غیرقابل برگشت و قابل تمدید بانک معتبر خارجی با رعایت تبصره بند (۳ - ۵) این دستورالعمل، امکانپذیر است.

9) - 4 چنانچه ضمانتنامه ارزی مورد درخواست مشمول بندهای (۴ - ۱) الی (۴ - ۸) این دستورالعمل نشود، ارسال مدارک مربوطه از طریق مؤسسه اعتباری و اخذ مجوز موردی از اداره ذیربط بانک مرکزی ج.ا.ا. الزامی است.

- 5) پذیرش و ابلاغ ضمانتنامه مستقیم
- موسسه اعتباری در صورت تطبیق ضمانت نامه با ضوابط و مقررات می تواند نسبت به ابلاغ آن با شرایط
- 1) - 5 پذیرش و ابلاغ ضمانتنامه مستقیم صادره از سوی بانکهای خارجی در ارتباط با قراردادهای ارزی، اعتبار اسنادی/برات اسنادی/حواله ارزی به نفع اشخاص حقیقی و حقوقی بخش خصوصی که از محل "ارز واردکننده" تأمین می شوند، منوط به پذیرش مسئولیت های مترتبه توسط ذی نفع ضمانتنامه و رعایت تبصره ذیل بند (۳ - ۵) این دستورالعمل بلامانع می باشد.
- 2) - 5 ابلاغ ضمانت نامه مستقیم صادره از سوی مؤسسه اعتباری و شعب بانکهای ایرانی در خارج از کشور در ارتباط با قراردادهای ارزی، اعتبارات/بروات اسنادی و یا حواله های ارزی به نفع اشخاص حقیقی و حقوقی بخش خصوصی صرفنظر از نوع ارز تأمین شده، منوط به پذیرش مسئولیت های مترتبه توسط ذی نفع ضمانتنامه بلامانع می باشد.
- 3) - 5 ابلاغ ضمانت نامه مستقیم صادره از سوی بانکهای خارجی به نفع بخش دولتی پس از اخذ مجوز از اداره سیاست ها و مقررات ارزی بانک مرکزی ج.ا.ا. امکانپذیر خواهد بود.

بیشتر بخوانید:

[مجموعه مقررات مرتبط با بخش چهارم مجموعه مقررات ارزی: تسهیلات ارزی و ضمانتنامه های ارزی \(مقررات ارزی\)](#)

[مجموعه مقررات بانکداری](#)

[مجموعه مقررات مرتبط با مقررات صادرات و واردات](#)

[نظریات مشورتی مرتبط با موضوعات بانکی](#)

[آرای وحدت رویه قضایی مرتبط با موضوعات بانکی](#)

[آرای دیوان عدالت اداری مرتبط با موضوعات بانکی](#)

6) شرایط تمدید ضمانتنامه

- 1) - 6 تقاضای تمدید پس از سررسید به منزله تقاضای صدور ضمانتنامه جدید تلقی شده و انجام کلیه مراحل مربوط به صدور ضمانتنامه از جمله ارزیابی اعتباری دستوردهنده و ضمانتخواه و اخذ شماره جدید از درگاه خدمات الکترونیک طبق مقررات جاری الزامی است.
- 2) - 6 تمدید ضمانتنامه بنابر درخواست ذی نفع، موافقت ضامن قابل و پس از اطلاع به دستور دهنده / ضمانت خواه امکان پذیر است. ضامن موظف است قبل از سررسید ضمانت نامه دستوردهنده / ضمانت خواه را از دریافت درخواست مطلع نماید. در صورت عدم موافقت ضامن با تمدید ضمانت نامه، ضامن متعهد به پرداخت وجه ضمانت نامه به ذی نفع خواهد بود.
- 3) - 6 دستور دهنده / ضمانت خواه مکلف است پس از اطلاع از درخواست تمدید ضمانت نامه، حسب درخواست و تشخیص ضامن و در مهلت مقرر از سوی ضامن، نسبت به تحکیم وثائق اقدام نماید. در صورت عدم بروز رسانی وثائق از سوی دستور دهنده / ضمانت خواه در مهلت مقرر، ضامن موظف است نسبت به اعلام کسری وثائق و جزئیات ضمانت نامه (تاریخ صدور، مبلغ اولیه ضمانت نامه، تاریخ آخرین بروز رسانی وثائق، مبلغ فعلی ضمانت نامه) به اداره رسیدگی به تعهدات صادراتی و وارداتی اقدام نماید. در این صورت تا زمان بروز رسانی وثائق، صدور ضمانت نامه ارزی

بنا به درخواست دستور دهنده / ضمانت خواه از سوی هر یک از موسسات اعتباری ممنوع است.

(4 - 6) نرخ ارز مورد عمل در خصوص سپرده نقدی، کارمزد و وثایق مربوطه در زمان تمدید سررسید، افزایش مبلغ ضمانت نامه، نرخ ارز در تاریخ روز انجام آن می باشد.

(5 - 6) صدور ضمانت نامه ای که خود به خود و بدون درخواست کتبی ذی نفع و موافقت ضامن و اطلاع به دستور دهنده / ضمانت خواه قابل تمدید باشد، به جز ضمانت نامه های قضایی و موارد مورد تأیید بانک مرکزی ج.ا.ا، مجاز نیست.
(7) انتقال ضمانتنامه

(1 - 7) ضمانتنامه ارزی فقط در صورتی قابل انتقال است که صراحتاً عبارت «قابل انتقال» در متن ضمانت نامه ذکر شده باشد. صدور ضمانت نامه قابل انتقال منوط به پیش بینی آن در قرارداد پایه یا اصلاحیه آن با درج نام انتقال گیرنده می باشد.
(2 - 7) ضمانت نامه وقتی انتقال می یابد که ذی نفع موجود طی اظهاریه امضاء شده منضم به مستندات انتقال خطاب به ضامن اعلام نماید که ذی نفع جدید جانشین حقوق و تعهدات او در رابطه پایه شده و ذی نفع جدید ضمانت نامه می باشد.
(3 - 7) حتی اگر در ضمانت نامه صریحاً قید شده باشد که قابل انتقال است، مؤسسه اعتباری تکلیفی ندارد که به درخواست انتقال ضمانت نامه ترتیب اثر دهد.
(4 - 7) ضمانتنامه متقابل قابل انتقال نیست.
(5 - 7) ضمانتنامه انتقال داده شده شامل تمام اصلاحاتی که انتقال دهنده و ضامن تا زمان انتقال با آن موافقت کرده اند، نیز می باشد.

(6 - 7) هرگونه مطالبه وجه و اعلام تخلف تحت ضمانتنامه انتقال یافته باید توسط انتقال گیرنده امضاء شود. نام و امضای انتقال گیرنده به جای نام و امضای انتقال دهنده در هر سند دیگری نیز به جای نام و امضای انتقال دهنده به کار می رود، مگر اینکه در ضمانتنامه به نحو دیگری پیش بینی شده باشد.

(7 - 7) عملیات انتقال صرفاً از طریق ظهرونیسی اصل ضمانتنامه صادره با درج آخرین مشخصات ضمانتنامه و اشاره به تعداد نسخ اصلاحیه و الحاقیه در متن ظهرونیسی با رعایت مفاد بندهای (۷ - ۱) و (۷ - ۲) این دستورالعمل امکان پذیر است.
(8) شرایط خاتمه اعتبار ضمانتنامه

(1 - 8) ضمانتنامه با تحقق یکی از شرایط زیر خاتمه می یابد و آزاد سازی وثایق نیازمند ارائه اصل ضمانتنامه به مؤسسه اعتباری نمی باشد:

(1 - 1 - 8) اعلام کتبی و امضاء شده ذی نفع به ضامن مبنی بر ابراء وی از تعهدات.
(2 - 1 - 8) انقضای اعتبار ضمانتنامه (تاریخ انقضا) و یا تحقق رخدادی که منجر به خاتمه اعتبار شود. اگر خاتمه اعتبار ضمانتنامه منوط به وقوع رخدادی باشد لازم است اسناد و مدارک مربوط به رخداد منجر به خاتمه اعتبار در متن ضمانتنامه مشخص شود.

(3 - 1 - 8) هنگامی که مبلغ ضمانتنامه به صفر برسد.

(9) شرایط مطالبه ضمانتنامه/ضمانتنامه متقابل

(1 - 9) تعهد ضامن به پرداخت مبلغ ضمانتنامه صرفاً تابع رابطه بین ضامن و ذی نفع می باشد و از قرارداد و درخواست صدور ضمانتنامه مستقل است. دفاعیات قرارداد (رابطه پایه) و ادعاهای ناظر بر روابط قراردادی تأثیری در اقدام ضامن تحت ضمانتنامه صادره ندارد.

(2 - 9) مطالبه وجه تحت ضمانتنامه باید همراه اسنادی باشد که در ضمانتنامه مشخص شده است. ولی در هر حال درخواست مطالبه وجه باید با بیانیه ذی نفع که

نشان دهد ضمانتخواه در چه مواردی از تعهدات خود در قرارداد (رابطه پایه) تخلف کرده است، همراه باشد.

(3 - 9) مورد تخلف می تواند در سند امضاء شده ای جدا از مطالبه وجه، همراه مطالبه، در خود مطالبه و یا تاریخ دیگری قبل از خاتمه اعتبار ضمانتنامه ارائه شود. در صورت ارائه بیانیه جداگانه، ذی نفع باید به مطالبه وجه اشاره نموده و آنرا مشخص کند.

(4 - 9) هرگاه در بررسی مطابقت مطالبه وجه با شرایط ضمانتنامه و مقررات و نیز هماهنگی اسناد (شامل بیانیه تخلف)، مدارک ارائه شده کامل نباشد و هنگام ارائه مدارک اشاره نشود که بعداً تکمیل خواهد شد، مؤسسه اعتباری موظف است ظرف پنج روز کاری بعد از ارائه مدارک مطالبه، درخواست را رد نماید. در صورت عدم اظهار نظر از سوی مؤسسه اعتباری به ذی نفع در مهلت مقرر، مؤسسه اعتباری موظف به پرداخت بر اساس مدارک ناقص است.

(5 - 9) ضامن باید بدون تأخیر، طرف دستور دهنده و یا حسب مورد ضامن متقابل را از دریافت مطالبه وجه و یا درخواست تمدید ضمانتنامه مطلع نماید. ضامن متقابل نیز باید بدون تأخیر طرف دستور دهنده را از مطالبه وجه و یا درخواست تمدید تاریخ خاتمه اعتبار ضمانتنامه متقابل مطلع نماید.

(6 - 9) در صورتی که طرف دستوردهنده/ضمانت خواه پس از اطلاع از مطالبه وجه، نسبت به تعیین تکلیف ضمانتنامه و تسویه حساب با مؤسسه اعتباری اقدام ننماید، این ضمانتنامه در سامانه ضمانتنامه ارزی، وضعیت بلا تکلیف به خود می گیرد و تا زمانی که با مؤسسه اعتباری تسویه نکند امکان اخذ شماره ضمانتنامه از درگاه خدمات الکترونیک و صدور ضمانتنامه جدید برای آنها در شبکه بانکی میسر نخواهد بود.

(7 - 9) مطالبه وجه ضمانتنامه متقابل باید همراه بیانیه ای از سوی ذی نفع ضمانتنامه متقابل باشد و در این بیانیه ذکر شود که وی مطالبه مطابق را تحت ضمانتنامه یا ضمانتنامه متقابلی که صادر نموده، دریافت کرده است.

(8 - 9) ذی نفع ضمانتنامه متقابل لازم نیست بیانیه تخلف ارائه کند بلکه باید بیان نماید که او درخواست مطابق را تحت ضمانتنامه/ضمانتنامه متقابلی که صادر کرده، دریافت نموده است.

(9 - 9) چنانچه ارائه اسناد دیگری در ضمانتنامه متقابل تعیین شده باشد (مثلاً تصویر دستور انتقال الکترونیکی برای پرداخت مبلغ ضمانتنامه به ذی نفع، گواهی بازرسی)، دریافت این اسناد نیز باید توسط ضامن متقابل تأیید شود.

(10 - 9) ذی نفع ضمانتنامه متقابل به محض اینکه درخواست مطالبه مطابق را تحت ضمانتنامه خود دریافت کرده باشد و در مطالبه وجه تحت ضمانتنامه متقابل نیز به آن اشاره کند، محق به دریافت وجه به موجب ضمانتنامه متقابل می شود. در این صورت ضامن متقابل مجاز به تعویق پرداخت وجه ضمانتنامه مطالبه شده نمی باشد.

(11 - 9) تعهد ضامن متقابل به پرداخت مبلغ ضمانتنامه متقابل از ضمانتنامه، قرارداد، درخواست صدور ضمانتنامه و هر ضمانتنامه متقابلی که مربوط به آن باشد، مستقل می باشد.

(12 - 9) فروش، حواله و توثیق ارز ضمانتنامه های ارزی مطالبه شده به نفع اشخاص حقیقی و حقوقی ایرانی (اعم از ذینفع ضمانت نامه یا شخصی که عواید ضمانت نامه به وی واگذار شده) دارای سابقه چک برگشتی رفع سوء اثر نشده و یا بدهی غیر جاری تعیین تکلیف نشده نزد شبکه بانکی کشور به جز موارد مندرج در بند (۴ - ۱۰) این دستورالعمل ممنوع است.

9- ۱۳) ایجاد هرگونه تعهدات و یا اعطای هر نوع تسهیلات به ضمانت خواه از زمان پرداخت وجه ضمانت نامه به ذینفع از سوی موسسه اعتباری تا زمان وصول کامل مطالبات از ضمانت خواه اعم از وجه ضمانت نامه پرداخت شده به ذینفع، کارمزد های مربوطه و وجه التزام تاخیر تادیه دین مربوطه از سوی هر یک از موسسات اعتباری ممنوع است.

بیشتر بخوانید:

مجموعه مقررات مرتبط با بخش چهارم مجموعه مقررات ارزی: تسهیلات ارزی و ضمانتنامه های ارزی (مقررات ارزی)
مجموعه مقررات بانکداری

مجموعه مقررات مرتبط با مقررات صادرات و واردات
نظریات مشورتی مرتبط با موضوعات بانکی
آرای وحدت رویه قضایی مرتبط با موضوعات بانکی
آرای دیوان عدالت اداری مرتبط با موضوعات بانکی

10) نحوه اقدام در رابطه با وجه ضمانتنامه ارزی صادره به نفع طرف های ایرانی که مطالبه شده است:

1) 10- کلیه ضمانتنامه های ارزی که پیمانکاران و فروشندگان بابت حسن انجام کار خود به نفع خریداران ایرانی داخل کشور تودیع نموده اند و ضمانتنامه های مزبور به علت عدم ایفای کامل تعهدات و بنا به تقاضای ذی نفع مطالبه می شود، به شرح زیر قابل اقدام خواهد بود:

1- 1- 10) وجه ضمانتنامه ارزی پس از مطالبه عیناً به حساب سپرده موقت واریز و نگهداری گردد.

2) 1- 1- 10) در صورت تقاضای ذینفع مبنی بر واردات کالا یا خدمت (بنا به موضوع ضمانتنامه مربوطه) از محل ضمانتنامه مطالبه شده، گشایش اعتبار اسنادی/برات اسنادی/حواله ارزی جهت واردات کالا یا خدمت تا سقف مبلغ ضمانتنامه با رعایت کامل مقررات صادرات و واردات و دستورالعمل های بانک مرکزی ج.ا.ا و طی مراحل ثبت سفارش / ثبت خدمت امکان پذیر است.

3) 1- 1- 10) کالا یا خدمت مورد تقاضا، می بایست همان کالا و یا خدمت اعتبار اسنادی/برات اسنادی/حواله ارزی موضوع ضمانتنامه و بدون تغییر گروه کالایی و در چارچوب ضوابط و مقررات باشد.

4) 1- 1- 10) با توجه به اینکه وجه ارزی کالا و یا خدمت وارده به شرح فوق از محل وجه ارزی ضمانتنامه ارزی مطالبه شده پرداخت خواهد گردید، لذا می بایست آمار مربوط به گشایش این گونه اعتبار اسنادی/برات اسنادی/حواله ارزی از طریق سامانه مربوطه به طور جداگانه به اداره تخصیص ارز بانک مرکزی ج.ا.ا اعلام گردد.

5) 1- 1- 10) در صورت عدم تقاضای واردات کالا از محل وجه ضمانتنامه ارزی مطالبه شده، چنانچه ارز اعتبار اسنادی/برات اسنادی/حواله ارزی مربوطه از محل ارزهای تخصیصی از سوی این بانک و یا به نرخ گواهی سپرده ارزی، واریزنامه، توافقی، مبادله ای، حاصل از صادرات و یا نیما تامین شده باشد، وجه ارزی ضمانتنامه باید به حساب این بانک واریز و معادل ریالی آن خرید حواله مندرج در سامانه معاملات الکترونیکی ارز (ETS) در روز مطالبه وجه ضمانتنامه به ذی نفع پرداخت گردد. تبصره ۱ - در صورت تأخیر در پرداخت وجه الضمان از سوی کارگزار، واریز تمامی وجوه دریافتی از کارگزار (اصل و فرع) به حساب بانک مرکزی ج.ا.ا الزامی است.

تبصره ۲ - در رابطه با اعتبار اسنادی/برات اسنادی/حواله ارزی از محل ارزهای تخصیصی با نرخ ترجیحی (معادل هر دلار ۴۲/۰۰۰ ریال) می بایست به همان نرخ ترجیحی، وجه ضمانتنامه به ذی نفع پرداخت گردد.

تبصره ۳ - چنانچه تمام یا بخشی از وجه اعتبار اسنادی/برات اسنادی/حواله ارزی مرتبط با ضمانتنامه مطالبه شده، از محل یارانه های دولتی و اعتبارات دستگاههای اجرایی دولتی تامین شده باشد، واریز معادل ریالی سهم مربوطه از وجه الضمان ضمانتنامه مطالبه شده (با توجه به نسبت های پرداخت وجه اسناد) به حساب خزانه الزامی است.

(6 - 1 - 10) در صورتیکه ارز اعتبار اسنادی/برات اسنادی/حواله ارزی موضوع ضمانتنامه از محل ارز متقاضی و یا واردکننده بوده و یا ضمانتنامه فاقد اعتبار اسنادی یا قرارداد یا به طور کلی نرخ تسعیر مورد عمل باشد، در صورت مطالبه وجه ضمانتنامه، پرداخت عین ارز یا تسعیر آن (بنا بر درخواست ذینفع ضمانت نامه) به نرخ خرید حواله در روز مطالبه وجه ضمانت نامه مندرج در سامانه معاملات الکترونیکی ارز (ETS) به حساب متقاضی امکانپذیر است.

(7 - 1 - 10) در صورتیکه ارز اعتبار اسنادی/برات اسنادی/حواله ارزی موضوع ضمانتنامه از محل حساب ذخیره ارزی/صندوق توسعه ملی تأمین شده باشد، با توجه به مفاد قرارداد فی مابین خریدار و فروشنده، چنانچه آن بانک خریدار را محق به استفاده از وجه حاصل از ضمانتنامه مطالبه شده برای مصارف ارزی جهت واردات کالا و یا خدمت به منظور تکمیل و راه اندازی طرح مربوطه تشخیص دهد استفاده از آن برای موارد مذکور امکان پذیر است. در غیر این صورت ارز دریافت شده می بایست به حساب ذخیره ارزی/صندوق توسعه ملی واریز شود.

(2 - 10) تسعیر وجه الضمان ضمانتنامه های ارزی شرکت در مناقصه که از سوی پیمانکاران و فروشندگان تودیع گردیده و بنابر دلایلی توسط ذی نفع ایرانی مطالبه شده، به نرخ خرید حواله مندرج در سامانه معاملات الکترونیکی ارز (ETS) و با رعایت سایر مقررات مربوطه از نظر این بانک امکان پذیر است.

(3 - 10) مقررات مربوط به مطالبه وجه ضمانتنامه های حسن انجام کار موضو بند (۱۰ - ۱) این دستورالعمل به ضمانتنامه های پیش پرداخت و استرداد کسور وجه الضمان که از سوی پیمانکاران و فروشندگان تودیع گردیده و اعتبار اسنادی/برات اسنادی/حواله ارزی آن (قرارداد مربوطه) از محل ارزهای تخصیصی از سوی این بانک، واریزنامه، توافقی، گواهی سپرده ارزی، مبادله ای، ارز حاصل از صادرات، نیما، ارز متقاضی و یا واردکننده انجام شده باشد، قابل تسری است.

(4 - 10) استفاده از ارز ضمانتنامه های ارزی مطالبه شده به نفع وزارتخانه ها و مؤسسات دولتی در صورت تأیید بالاترین مقام اجرایی و یا ذی حساب سازمان ذی ربط مبنی بر رعایت کلیه مقررات مربوطه امکان پذیر است.

(11) ضمانت اجرا

(1 - 11) تخلف از مفاد این دستورالعمل توسط مؤسسه اعتباری، علاوه بر اعمال محدودیتهای مندرج در این دستورالعمل، موجب اعمال مجازاتهای انتظامی موضوع ماده ۲۳ [قانون بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مصوب ۳۰/۰۳/۱۴۰۲](#) و بند (پ) ماده (21) [قانون احکام دائمی برنامه های توسعه کشور مصوب ۱۰/۱۱/۱۳۹۵](#) و اصلاحات بعدی آن نیز می شود.

(2 - 11) صدور هرگونه ضمانتنامه/ضمانتنامه متقابل ارزی توسط مؤسسات اعتباری منوط به رعایت کامل مفاد این دستورالعمل است. ضمانتنامه های ارزی موجود که بر

اساس مقررات قبل صادر شده اند تا سررسید، به اعتبار خود باقی بوده و تمديد اين ضمانتنامه با رعايت مفاد بندهای (۲ - ۶) و (۳ - ۶) اين دستورالعمل امکان پذير است. (3 - 11) از تاريخ ابلاغ اين دستورالعمل، آيين نامه صدور ضمانتنامه و ظهروپيسی از سوی بانک ها و ساير مقررات مغاير با اين دستورالعمل منسوخ اعلام می شود.

(12) الحاق ۰۸/۰۷/۱۴۰۴ - مطالبه وجه ضمانت نامه های ارزی
تأمین و انتقال ارز بابت مطالبه وجه ضمانت نامه های ارزی که بر اساس مقررات و دستورالعمل های این بانک صادر گردیده است، با پذیرش مسئولیت توسط مؤسسه اعتباری در وجه ذینفع ضمانت نامه ارزی بلامانع است.

(13) الحاق ۰۸/۰۷/۱۴۰۴ - کارمزد ضمانت نامه های ارزی متقابل صادره
تأمین و انتقال ارز بابت پرداخت کارمزد ضمانت نامه های ارزی متقابل صادره به نفع بانک های کارگزار خارجی با تأیید مؤسسه اعتباری مربوطه بلامانع است.

ل) الحاق ۰۸/۰۷/۱۴۰۴ - ترتيبات نحوه تأمين ارز بابت مصارف ارزی مرتبط با تسهیلات ارزی:

1- تأمین ارز بابت سهم الشرکه (آورده) متقاضی و بازپرداخت تسهیلات اعطایی (اعم از اصل، سود و وجه التزام تأخیر تأدیه دین) به تسهیلات گیرندگان از محل منابع بانک ها و بانک توسعه و تجارت اکو در چارچوب بخش چهارم مجموعه مقررات ارزی و نیز صندوق توسعه ملی از طریق مرکز مبادله ارز و طلاي ایران امکان پذیر است.

2- تأمین ارز بابت سهم الشرکه (آورده) متقاضی و بازپرداخت تسهیلات اعطایی (اعم از اصل، سود و وجه التزام تأخیر تأدیه دین) به تسهیلات گیرندگان از محل منابع بانک جهانی و بانک توسعه اسلامی در چارچوب بخش چهارم مجموعه مقررات ارزی با تأیید سازمان سرمایه گذاری و کمک های اقتصادی و فنی ایران از طریق مرکز مبادله ارز و طلاي ایران امکان پذیر است.

3- تأمین ارز بابت سهم الشرکه (آورده) متقاضی و بازپرداخت تسهیلات ریفاینانس (اعم از اصل، سود و وجه التزام تأخیر تأدیه دین) از طریق مرکز مبادله ارز و طلاي ایران امکان پذیر است.

4- تسویه بدهی (اعم از اصل، سود و وجه التزام تأخیر تأدیه دین) تسهیلات گیرندگان از محل حساب ذخیره ارزی موضوع آیین نامه اجرایی ماده (۲۰) قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور (ابلاغی طی بخش چهارم مجموعه مقررات ارزی)، به صورت ارزی (ارایه عین ارز از سوی بدهکار یا تأمین ارز از طریق بازار مبادله ارز و طلاي ایران) و یا به صورت ریالی مطابق آیین نامه مزبور می باشد.

تبصره: تسویه بدهی (اعم از اصل، سود و وجه التزام تأخیر تأدیه دین) تسهیلات گیرندگان از محل حساب ذخیره ارزی موضوع طرح های اولویت دار دولتی، به صورت ارزی (ارایه عین ارز از سوی بدهکار یا تأمین ارز از طریق بازار مبادله ارز و طلاي ایران) امکان پذیر است.

5- تأمین ارز جهت بازپرداخت تسهیلات اعطایی (اعم از اصل، سود و وجه التزام تأخیر تأدیه دین) از محل منابع جزء (د) بند (۶) قانون بودجه سال ۱۳۸۸ کل کشور (موضوع تصویب نامه شماره ۲۱۱۶۰۷/ت/۴۳۳۰۴ک مورخ ۲۷/۱۰/۱۳۸۸ کمیسیون موضوع اصل ۱۳۸ قانون اساسی) از طریق مرکز مبادله ارز و طلاي ایران امکان پذیر است.

6- تأمین ارز بابت سهم الشرکه (آورده) متقاضی و بازپرداخت تسهیلات اعطایی (اعم از اصل، سود و وجه التزام تأخیر تأدیه دین) به تسهیلات گیرندگان از محل منابع بانک ها در مناطق آزاد تجاری - صنعتی و ویژه اقتصادی کشور از طریق مرکز مبادله ارز و طلاي ایران امکان پذیر است.

7- تأمین ارز بابت سهم الشرکه (آورده) متقاضی، پرداخت اقساط و هزینه های تبعی

اعتبارات اسنادی فاینانس خودگردان و غیرخودگردان، از طریق مرکز مبادله ارز و طلای ایران امکان پذیر است.

8- تأمین ارز بابت بازپرداخت تسهیلات اعطایی (اعم از اصل، سود و وجه التزام تأخیر تأدیه دین) به تسهیلات گیرندگان از محل منابع یاد شده در بندهای فوق و همچنین سهم الشرکه (آورده) متقاضی، (صرفاً بابت واردات) طرح های تسهیلاتی مذکور، از محل ارز حاصل از صادرات خود/دیگران با رعایت ضوابط و مقررات مربوطه امکان پذیر می باشد.

تبصره: تأمین ارز بابت سهم الشرکه (آورده) متقاضی (بابت سایر مصارف ارزی غیر از واردات - مطابق ضوابط مربوط) طرح های تسهیلاتی مزبور، از محل ارز حاصل از صادرات صرفاً از محل ارز مازاد فراتر از درصد و تکلیف مصوب تعهد ارزی صادراتی امکان پذیر می باشد.

بیشتر بخوانید:

[مجموعه مقررات مرتبط با بخش چهارم مجموعه مقررات ارزی: تسهیلات ارزی و](#)

[ضمانتنامه های ارزی \(مقررات ارزی\)](#)

[مجموعه مقررات بانکداری](#)

[مجموعه مقررات مرتبط با مقررات صادرات و واردات](#)

[نظریات مشورتی مرتبط با موضوعات بانکی](#)

[آرای وحدت رویه قضایی مرتبط با موضوعات بانکی](#)

[آرای دیوان عدالت اداری مرتبط با موضوعات بانکی](#)

[دانلود فایل پیوست](#)